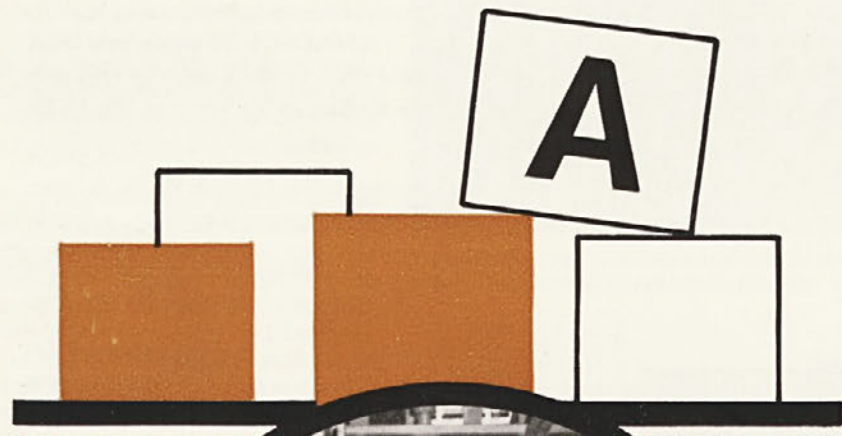

KUJIZNICA
EDVARDA KARBELJA
V PR...

naš aero

5 in 7
85

VSEBINA 5. IN 7. ŠTEVILKE:

1. stran – Nov dosežek Aera v ekonomskih odnosih s tujino
2. stran – Globalne usmeritve naše družbe v obdobju 1986–1990
3. stran – Spremembe zakona o temeljih sistema družbenega planiranja in o družbenem planu Jugoslavije
4. stran – Srednjeročni plani 1986–90 v DO Aero
Letni plan v DO Aero
Vzdrževalne delavnice
5. stran – Dušan Brekič novi direktor Aero-TOZD Medvode
Uresničevanje kadrovske politike
7. stran – O izvajanju pokojninskega in invalidskega zakona
8. – 15. stran – O dnevih Aera '85
16. stran – O koriščenju naših počitniških kapacitet v poletni sezoni 1985
17. stran – Organizacija združenih narodov – 40 let za boljši svet
18. stran – Strokovna ekskurzija kluba organizacije združenih narodov Aero v Parizu
20. stran – O delu industrijskih gasilskih društev
21. stran – Programsko-volilna konferenca OK ZSMS Celje
Programsko-volilna konferenca osnovne organizacije ZSMS DSSS
22. stran – Prvi trnek Aera '85
23. stran – Letne športne igre grafičnih delavcev
24. stran – Razstavljali so naši likovni amaterji

Iz skladišča gotovih izdelkov, odpremljajo delavci TOZD TRŽENJE, naše proizvode kupcem po Jugoslaviji in tujini

naš aero

GLASILO KEMIČNE, GRAFIČNE
IN PAPIRNE INDUSTRIJE CELJE

CELJE, OKTOBER 1985

LETNIK XXIV – številka 5 in 7

uredniški odbor

ivanka čater, rado čepič, slavka hladnik,
jože jazbec, jelka kajtna, vera radič,
miro ribežl, cvetka robas, tone svetelšek,
tone škerbec, srečko vavričuk, tine žnidar

svet glasila

albina cizej, milena krizman, vladimira notar,
ivica stare, gregor švab, bojana videnšek

glavna in odgovorna urednica

jelisaveta podgornik

tehnično vodstvo

daniilo herman

uredila

dora rovere

oblikovanje naslovne strani

minja bajagič

tisk

aero, tozd grafika
za tiskarno drago vračun
naslov uredništva
kadrovski in splošni sektor
aero – celje, čuprijska 10
po mnenju republiškega sekretariata
za prosveto in kulturo,
št. 33-316/78, je glasilo naš aero
oproščeno temeljnega davka
od prometa proizvodov
glasilo izhaja desetkrat letno
naklada 3.100 izvodov

Nov dosežek Aera v ekonomskih odnosih s tujino

V preteklem enomesečnem obdobju je Aero sklenil več pomembnih pogodb z avstrijsko firmo Maschinenfabrik ANDRITZ, AG. Prva in osnovna je pogodba o komercialno-tehničnem sodelovanju, kar pomeni, da sta oba partnerja ugotovila možnost skupnega nastopa na tretjih tržiščih s prodajo tehnologije in opreme v kompletnih projektih. V ta namen pa je potrebno razviti skupne raziskave in obdelavo tržišča, zagotoviti financiranje projektov ter uskladitev tehnologije in opreme. Področje sodelovanja je tehnologija proizvodnje specialnih vrst papirjev in lignosulfonatov, proizvodnje samolepilnih trakov in oplemenitenih papirjev ter grafičnih proizvodov. Doba trajanja tega dogovora je pet let, po potrebi se lahko podaljšuje.

V okviru tega dogovora pa je bila sklenjena že prva konkretna pogodba o rekonstrukciji papirnega stroja v TOZD celuloze in papirja Medvode za dobavo in montažo opreme. V njenem okviru je predvidena tudi rekonstrukcija obrata AC v TOZD Kemija Celje in dopolnitev proizvodnih kapacitet v obratu neskončnih obrazcev v TOZD Grafika.

Skupna pogodbena vrednost znaša 167 mio avstrijskih šilingov, od tega kreditira 85 % dobavitelj. Rekonstrukcija bo prinesla Aeru povečanje kapacitet v proizvodnji papirja od 26.000 ton na 40.000 ton, izboljšanje kvalitete in s tem povečanje izvoza od 5.000.000 \$ v letu 1985 na 10.000.000 \$ v letu 1987. Rekonstrukcija bo izvedena ob koncu leta 1986 v enem mesecu.

Pogodbeni partner je z ozirom na dosedanje dobre rezultate poslovanja TOZD Medvode sklenil vložiti 20 mio šilingov kot svojo vlogo v premoženje TOZD Medvode, kar pomeni ca. 1,4 %. Odkar je v veljavi nov zakon o sovlaganju sredstev tujih oseb v naše delovne organizacije (1 leto), je to drugi primer v Jugoslaviji.

VODSTVO DO

V preteklem enomesečnem obdobju je Aero sklenil več pomembnih pogodb z avstrijsko firmo Maschinenfabrik Andritz, AG

V okviru tega dogovora je bila sklenjena pogodba v TOZD tovama celuloze in papirja Medvode

NAŠE AKTUALNE TEME

Globalne usmeritve naše družbe v obdobju 1986–1990

Povzetek nekaterih najpomembnejših elementov razvoja Jugoslavije v naslednjem srednjeročnem obdobju 1986–1990 in nekatere kritične ocene ob obravnavi tega dokumenta v zvezni skupščini.

Družbeni plan Jugoslavije za obdobje 1986–1990 je temeljni dokument razvoja naše družbe za naslednje petletno obdobje.

Sestavljajo ga trije deli, kjer je v prvem delu opredeljena skupna razvojna politika, v drugem delu so podane smernice in okviri za sprejemanje ukrepov ekonomske politike in drugih ukrepov ter tretji del, kjer so opredeljene posebne naloge in obveznosti za uresničevanje skupnih programov razvoja, ki so bistveno pomembni za skladen gospodarski razvoj države. Družbeni plan Jugoslavije naj bi bil tudi izhodiščni dokument pri pripravi srednjeročnih planov republik in pokrajin, le-ti pa bi bili tudi osnova za opredeljevanje ciljev in nalog osnovnih nosilcev planiranja tj. organizacij združenega dela.

V prvem delu plana, ki govori o skupni razvojni politiki je dan poudarek potrebi po maksimalnem aktiviranju vseh razpoložljivih proizvodnih zmogljivosti za pospeševanje gospodarske rasti, na večji aktivnosti in vsestranskem spodbujanju ustvarjalnosti delovnih ljudi, na enotni politiki ekonomske stabilizacije in programu nadaljnjega socialističnega samoupravnega razvoja.

Zavedamo se, da se nahajamo v izredno težkih gospodarskih razmerah doma, poglobljajo pa se tudi nakopičeni razvojni problemi in krizna žarišča v svetu. V takšnih razmerah bo celo-

ten družbenoekonomski razvoj države v obdobju 1986–1990 obremenjen z velikimi omejitvami:

- visoke obveznosti in zunanji dolgovi;
- izredno nizka akumulacijska sposobnost gospodarstva;
- visoki notranji dolgovi, izgube;
- zastarelost tehnologije in opreme;
- visoka nezaposlenost s problemi regionalnega razvoja;
- naraščajoči socialni problemi itd.

Zato je v planu poseben poudarek dan zahtevi po usmeritvi razvojnih programov na tiste skupne cilje in smeri razvojne in ekonomske politike Jugoslavije, ki zagotavljajo dejanski preobrat iz sedanjega stagnirajočega obdobja in razvojnega položaja države v strukturno-tehnološko, izvozno, kakovostno in dinamično preobrazbo gospodarstva kot podlage za dolgoročen, stabilen in dinamičen razvoj države. Zato ta plan izredno poudarja prednostno usmeritev v relativno ozko selekcijo skupnih razvojnih programov.

Med bistvena merila za pomembnost teh skupin razvojnih programov mora biti vključeno tudi popolno spoštovanje ekonomskih in tržnih zakonitosti ter njihova odprtost nasproti svetovni konkurenci.

S planom je tudi predvideno, da bo v vseh okoljih predvsem s samoupravnim usmerjanjem družbene akumulacije ter združevanju dela in sredstev mogoče doseči dinamične in tako pomembne strukture in kakovostne spremembe v gospodarstvu in družbi. Poudarek je dan tudi krepitvi razvoja socialističnega samoupravljanja in nadaljnji izpopolnitvi socialističnega samoupravnega družbenoekonomskega in političnega sistema.

In kateri so skupni interesi in cilji družbenoekonomskega razvoja?

1. Razvoj socialističnih samoupravnih družbenoekonomskih odnosov, s tem da bodo delavci osnovni nosilci tega razvoja;
2. Izboljšanje učinkovitosti gospodarjenja kot podlaga za pospeševanje gospodarske rasti in rasti življenjskega standarda delavcev;
3. Zaustaviti rast inflacije in vzpostaviti skladnejše in stabilnejše odnose v tokovih družbene reprodukcije;
4. Krepitev položaja Jugoslavije v svetu in njeno učinkovitejše vključevanje v mednarodno menjavo dela;
5. Uspešnejše reševanje problemov nezaposlenosti;
6. Zmanjševanje zaostajanja v razvoju manj razvitih republik in pokrajin;
7. Posodabljanje, krepitev in podružbljanje sistema SLO in DS.

Iz družbenega plana Jugoslavije za obdobje 1986–1990 je razvidno, da bo

možno te skupne cilje doseči, če bodo realizirani tudi ključni kazalci razvoja.

Tako je predvideno, da bi v naslednjih letih družbeni proizvod porasel po stopnji 4 % letno (v obdobju 1981–1985 je naraščal po stopnji 1,1 %).

Stopnja rasti industrijske proizvodnje naj bi znašala 4,5 % kmetijstva po 3,2 % letno.

Zaposlenost in produktivnost naj bi se letno povečevala po stopnji 2 %, kar je izredno zahtevna naloga, če vemo, da je produktivnost dela v obdobju 1981–85 padala letno po stopnji 1,5 %.

Nadalje naj bi realni osebni dohodki letno porasli za 1,8 % (v obdobju 1981–85 so padali po stopnji 5,5 %).

Izvoz kot ključni faktor razvoja naj bi se v naslednjem petletnem obdobju povečal za 5,7 % letno, medtem ko uvoz po stopnji 5,3.

Osebna poraba naj bi naraščala letno po stopnji 4 %, družbeni standard pa po stopnji 3,2 % letno.

Tudi na področju investicijske izgradnje naj bi bili doseženi bistveni premiki. Obseg gospodarskih investicij se naj bi letno povečeval po stopnji 3,8 %, in negospodarskih po stopnji 3,0 %, od tega za stanovanjsko gradnjo 3,2 %. Primerjava doseženih stopenj rasti najpomembnejših kazalcev razvoja naše družbe v obdobju 1981–85 s cilji in nalogami v naslednjem obdobju kaže, da so cilji izredno zahtevni, preveč optimistični, lahko bi tudi rekli nerealni.

To ugotovitev so potrdile tudi dosedanje razprave v zvezi s tem pomembnim planskim dokumentom. Očitajo mu predvsem to, da se v njem kažejo težnje po uveljavljanju centralizma oz. etatizma. Izreden poudarek je dan skupnim razvojnim programom, kjer pa prevladuje predvsem barvna industrija, energetika, predelava osnovnih kmetijskih proizvodov, skupni programi na področju prometa in zvez ter na področju znanosti in tehnologije. Na področju izvoznega gospodarstva bo imela prednost prav tako barvna industrija, elektronika, strojna oprema itd.

Za te skupne programe bi moralo gospodarstvo Jugoslavije združiti kar 70 % vse akumulacije, kar praktično pomeni, da bi vsem tistim, ki v prioritetni program razvoja ne bodo vključeni, ostala le minimalna amortizacija, ki pa sčasoma ne bi omogočala več niti enostavne reprodukcije. Izredno v podrejenem položaju je vsa predelovalna industrija, ki je bila do sedaj glavni nosilec izvoza.

V tem planu je poudarek dan predvsem razvoju velikih sistemov, kar pa se je do sedaj izkazalo kot izredno vprašljivo, razvoj v svetu pa gre prav v obratno smer. Izvoz kot ključni fak-

tor razvoja ni zadosti poudarjen, s tem da je premalo stimuliran predvsem konvertibilni izvoz, za katerega vemo, da le-ta prinaša devize, ki omogočajo vračanje naših dolgov.

Problema nezaposlenosti ne bo možno rešiti z uveljavljanjem načela solidarnosti vseh zaposlenih do vseh nezaposlenih v praksi. Tako kot je navedeno v gradivu, ampak bodo le nove proizvodnje, odpiranje novih delovnih mest in razvoj drobnega gospodarstva omogočila zaposlitev mladih strokovnih, danes še brezposelnih kadrov.

V dosedanjih razpravah so se žal pokazale močne težnje posameznih republik, da bi kar največ njihovih programov dobilo prioriteto v razvoju do leta 1990. Republiške in pokrajinske

težnje so izredno močne, namesto, da bi prevladovala ekonomska logika in zakonitosti, ki veljajo v svetu, tudi pri nas in da bi tisti programi, ki temeljijo na ekonomskem interesu združenega dela dobili prioriteto mesto v razvoju naše družbe, ne glede v kateri republici oz. pokrajini so. Osnutki plana Jugoslavije za obdobje 1986-1990 tudi upravičeno očitajo njegovo presplošnost. Manjkajo namreč materialne bilance, ki so osnovno dokumentacijsko gradivo, na osnovi katerega se določajo stopnje rasti najpomembnejših kazalcev razvoja. Zato je toliko bolj upravičen dvom v realnost teh kazalcev za obdobje 1986-1990.

Če ne poznamo osnovnih pogojev in materialnih okvirov, v katerih bo

združeno delo gospodarilo v naslednjem srednjeročnem obdobju glede na izredno intenzivne in vsebinsko bogate razprave v Zvezni skupščini in v skupščinah posameznih republik in pokrajin je pričakovati, da bo ta dokument vendarle doživel nekatere spremembe in dopolnitve, ki bodo resnično zagotovile prestrukturacijo našega gospodarstva, predvsem pa, da bo obveljalo načelo, da delimo in potrošimo lahko le toliko, kolikor ustvarimo. Ekonomske zakonitosti združenega dela, in ne prek nekih centralno določenih institucij oz. upravnih organov, to so usmeritve, ki bi morale prevladati v naslednjem obdobju, pa ne le na papirju, ampak predvsem v našem realnem življenju.

Sonja KRAŠOVEC

Spremembe zakona o temeljih sistema družbenega planiranja in o družbenem planu Jugoslavije

Skupščina SFRJ je na seji Zveznega zbora dne 28. avgusta 1985 sprejela nov zakon o temeljih sistema družbenega planiranja, ki vnaša več sprememb na področju srednjeročnega planiranja v OZD in v širšem družbenem prostoru.

Obvezni planski dokumenti za srednjeročni plan DO so:

1. Sklep o pripravi plana in program dela
2. Skupni temelji za pripravo srednjeročnih planov TOZD in DO
3. Srednjeročni plan TOZD, DSSS in DO

Sklep o pripravi plana in programa dela sprejmejo delavski sveti TOZD, delovne skupnosti in delovne organizacije najmanj eno leto pred iztekom srednjeročnega obdobja. V program se opredelijo nosilci posameznih faz planiranja in roki za pripravo planov.

Skupni temelji za pripravo srednjeročnih planov TOZD in DO predstavljajo najpomembnejši planski dokument in morajo obsegati naslednja področja:

- pogoje in možnosti za povečanje dohodka,

- cilje in naloge poslovne ter razvojne politike, s katerimi dosegamo rast dohodka,

- medsebojne obveznosti in način njihovega uresničevanja,

- racionalno koriščenje družbenih sredstev, povečanje proizvodnje in produktivnosti dela, uporabo nove tehnologije, osvajanje nove proizvodnje in drugo,

- razmerja pri razporejanju dohodka in čistega dohodka,

- pogoje za krepitev materialne osnove dela in združevanja sredstev,

- pogoje za varstvo okolja,

- okvire in možnosti za zadovoljevanje skupnih potreb.

Poslovodni organi DO pripravijo v sodelovanju s TOZD predlog skupnih temeljev in ga predlaga DS DO. Delavski svet DO mora, preden določi predlog skupnih temeljev zagotoviti poprejšnjo obravnavo v TOZD. Delavci v temeljnih organizacijah z osebnim izjavljanjem (na zborih) odločajo o skupnih temeljih za pripravo srednjeročnih planov. Zanje se mora odločiti večina delavcev v vsaki TOZD in tako so skupni temelji sprejeti. Če postopek ni uspel se ponovi in pri drugem sprejemu zadostuje 2/3 delavcev v vseh TOZD za sprejem, da so »temelji« sprejeti.

V kolikor TOZD, ki ni sprejela »skupnih temeljev« ogroža uresničevanje skupnih interesov in ciljev razvoja, se proti njej sproži postopek za ukrepe družbenega varstva, samoupravnih pravic in družbene lastnine.

Srednjeročni plan TOZD, DSSS in DO sprejemajo delavski sveti le-teh. Spremembe so tudi na področju dolgoročnega plana.

Po novem zakonu je dolgoročni plan obvezen samo za tiste OZD, ki imajo razvojni cikel daljši od srednjeročnega obdobja.

Novi zakon predpisuje tudi planiranje na nivoju federacije, kjer sta uvedena dva vsebinska nova pojma:

a) Skupni programi razvoja v Jugoslaviji

- združevanje akumulacije,
- nujnost komplementarnosti delitve dela v Jugoslaviji,
- zagotavljanje enotnosti jugoslovanskega trga,
- nujnost enotnega nastopanja na zunanjih trgih,
- kaj skupaj v Jugoslaviji, kaj ločeno.

Primeri za skupne programe so: mikroelektronika, robotika, nuklearna energija in drugo.

Predvidenih je 16 programov. Glavno vlogo pri teh programih naj bi igrale gospodarske zbornice in splošna združenja pri njih.

b) Skupni plani na nivoju SFRJ bodo po novem zakonu oblikovale ŽTP, PTT in JEL. Pri tem gre predvsem za naslednje:

- skupni cilji,
- izboljševanje gospodarjenja,
- obseg in kakovost storitev,
- samoupravno združevanje sredstev,
- skupne raziskave.

Področje planiranja za družbene dejavnosti bo predpisoval podrobneje republiški zakon, ki še ni izšel.

Nov zakon velja za pripravo srednjeročnih planov 1986-90.

Srednjeročni plani 1986-90 v DO Aero

Priloge za izdelavo srednjeročnega plana 1986-90 so se začele že v letu 1984 in so se nadaljevale v letu 1985. V prvem četrtletju je bila zaključena javna razprava o analizi izvajanja srednjeročnega plana 1981-85.

Na osnovi teh razprav in predvidevanj v analizi razvojnih možnosti za obdobje 1986-90 so bile pripravljene smernice in elementi za obdobje

1986-90 po TOZD. Smernice in elemente je obravnaval razvojni svet dne 16. 7. 1985 kot delovni material in sprejel sklep, da se na osnovi smernic in elementov lahko pripravijo skupni temelji za pripravo srednjeročnih planov TOZD in DO.

V septembru so bili skupni temelji pripravljeni in posredovani v obravnavo temeljnim organizacijam. V TOZD Kemija Šempeter in Kemija Celje so se oblikovale določene pripombe, ki so bile posredovane na DS DO. DS DO pa je predlog skupnih temeljev s pripombami dal v obravnavo in sprejem na zborih delavcev. Zbori delavcev bodo predvidoma konec oktobra.

Z upoštevanjem utemeljenih pripomb, ki so se oblikovale ob razpravi, bo predlog srednjeročnega plana izdelan predvidoma do konca novembra in posredovan DS TOZD, DSSS in DO v sprejem v decembru letos. Tako bomo srednjeročno obdobje 1986-90 začeli s sprejetim srednjeročnim planom.

Dolgoročni plan po novi zakonodaji za našo DO ni več obvezen. Sklep poslovnega sveta z dne 7. 10. 1985 pa je, da se dolgoročni plan pripravi takoj po sprejemu srednjeročnega plana, ker imamo na razpolago določene razvojne usmeritve o katerih smo se že dogovarjali.

Letni plan v DO Aero

Priloge za izdelavo letnega plana 1986 so se začele že v avgustu. Izdelan je bil terminski plan, določeni roki in nosilci izdelave plana.

V septembru so bile zbrane ocene in prognoze do konca leta 1985 ter

ocena možnosti prodaje v letu 1986. Na osnovi teh podatkov smo pripravili oceno preteklega obdobja in smernice v letu 1986, po srednjeročnem planu za DO Aero. Gradivo je obravnaval poslovni svet 7. 10. 1986 in oblikoval smernice za sestavo plana za leto 1986. Tako sedaj potekajo aktivnosti v skladu s predvidenimi roki.

Do konca oktobra naj bi uskladili proizvodnjo in prodajo, vzporedno pa

bodo potekale še ostale aktivnosti v zvezi z delnimi plani posameznih področij in služb.

Želimo, da bi vsi nosilci planiranja spoštovali terminski plan za izdelavo letnega plana 1986, da bi nam s skupnimi moči uspelo pripraviti letni plan do konca letošnjega leta. Tako bi leto 1986 začeli že na začetku z izvajanjem planskih nalog.

Služba planiranja in analiz

SPOZNANJA IN NOVOSTI

Vzdrževalne delavnice

NOVA INVESTICIJA V MEDVODAH

Aero-TOZD Tovarna celuloze in papirja Medvode je v prvi fazi obnove tovarne zgradila papirnico, energetiko, upravno poslopje in rekonstruirala obrat celuloze. Vzdrževalne delavnice pa so bile načrtovane v vseh razvojnih načrtih, a vendar se je izgrad-

nja odlagala in dajala prednost proizvodnim obratom. Ti so omogočili tovarni, da je konec avgusta pričela z gradnjo vzdrževalnih delavnic.

Predračunska vrednost investicije znaša 123.000.000,00 din. Oprema za nove delavnice je vredna 150.000.000,00 din, nabavljena pa je bila že v preteklih letih. Gradnjo bo tovarna financirala iz lastnih sredstev, dela bo izvajala firma SGP-Tehnik Škofja Loka.

V novem objektu bodo strojne delavnice, instrumentalna delavnica in elektro delavnica. Za ostale vzdrževalne dejavnosti, mizarstvo, gradbeno

in avtomehanično delavnico pa se bodo adaptirali obstoječi objekti.

Na slovesnosti ob otvoritvi je predsednica delavskega sveta poudarila pomen izgradnje z besedami: »Danes, ko uradno začenjamo izgradnjo vzdrževalnih delavnic, bo za delavce v vzdrževanju mejnik, ki bo spremenil delovne pogoje in organizacijo, za tovarno pa zagotovitev kvalitetnega vzdrževanja proizvodnih naprav.«

Gradbišče, na katerem bodo stale nove vzdrževalne delavnice, je slovesno predal izvajalcu del dosedanj direktor tovarne Slavko Zule.

Masterl Alojz

Utrinek s slovesnosti...

Dušan Brekič novi direktor Aero-TOZD Medvode

Avgusta se je iztekel mandat dolgoletnemu direktorju Aero-TOZD Medvode Slavku Zuletu, diplomiranemu ekonomistu. Zule bo še nekaj časa ostal v kolektivu in delal predvsem na pripravah za investicijo – rekonstrukcijo papirnega stroja I.

S 1. septembrom je prevzel dela in naloge direktorja Dušan BREKIČ, diplomirani ekonomist. Rojen je bil blizu Knina v Dalmaciji, decembra 1939. leta. Ekonomsko fakulteto je končal leta 1963 v Ljubljani, kjer se je zaposlil in opravljal dela na vodilnih mestih v družbenopolitičnih skupnostih ter organizacijah združenega dela. Pred prihodom v TOZD Medvode je bil 4 leta predsednik Izvršnega sveta skupščine občine Ljubljana-Šiška.

Ob prevzemu novega delovnega področja smo mu zastavili nekaj vprašanj:

Tov. direktor, ste eden redkih družbenopolitičnih delavcev, ki se je po izteku mandata v družbenopolitični skupnosti vrnil v gospodarstvo.

Nikdar nisem imel želje napredovati po hierarhični stopnji družbenopolitičnih funkcij, ampak sem se želel vrniti v gospodarstvo. Tudi funkcija, ki sem jo opravljal zadnja 4 leta je zahtevala tesne stike z gospodarstvom in mislim, da sem si pridobil mnogo koristnih izkušenj, ki jih bom lahko prenesel v novo delovno okolje. Predvsem želim videti konkretne rezultate svojega dela in celotnega kolektiva, katerega del sem postal. V gospodarstvu so rezultati osebnega dela lažje opredeljivi, vidni, pri čemer so problemi tisti, ki človeka usmerjajo in ga v določeni meri tudi stimulirajo, medtem, ko imajo pri opravljanju družbenih funkcij rezultati povsem drugačne – manj oprijemljive dimenzije (veličine).

Kako gledate na povezovanje TOZD v DO, oziroma v SOZD?

Na področju organiziranja in povezovanja združenega dela naj si bo to v DO ali SOZD, je moje načelo, da mora delavec videti interes v združevanju dela in sredstev, sicer je taka organiziranost samo pravno formalna – na papirju. Če takega interesa ni, če ni skupnih ciljev, se to odraža v pogojih gospodarjenja, ustvarjanju dohodka in tudi delitvi dohodka.

V teh kratkih 20 dneh si seveda nisem mogel ustvariti slike vseh prednosti povezanosti v Aeru in SOZD GLG, vendar je moja globalna ocena, da je povezava koristna tako za samo temeljno organizacijo v Medvodah, kot tudi ostale TOZD v Aeru in članice SOZD GLG. V obeh primerih gre za vertikalno povezovanje, ki je vsekakor zelo primerno. Tudi v praksi pomeni veliko več, kot horizontalna povezava. V organizacijah združenega dela, ki nimajo skupnih programov, skupna tržišča in drugih povezav, odnosi ne morejo biti tako čvrsti, prej bi

Uresničevanje kadrovske politike

c) Informacijski sistem skupnosti za zaposlovanje vsebuje poleg evidenc, ki jih vodijo skupnosti za zaposlovanje v skladu z Zakonom o evidencah na področju dela (iskalci zaposlitve, prijavljene potrebe po delavcih in pripravnikih ter kritje le-teh, zaposleni tuji državljani v naši republiki in jugoslovanski državljani na časovnem delu v tujini) tudi spremljanje učencev v srednjem usmerjenem izobraževanju, letne potrebe po kadrih in predvidene tehnološke oz. ekonomske viške v TOZD, uresničevanje letnih načrtov zaposlovanja, predvidene potrebe po štipendistih ter štipendiste.

Za uspešno izvajanje programskih nalog potrebujejo skupnosti za zaposlovanje podatke tudi iz drugih evidenc s področja kadrov kot tudi iz drugih področij, čeprav so popisi, ki jih spremljajo te evidence med seboj vzročno povezani in soodvisni, evidence kot se vodijo sedaj ne omogoča-

lahko rekel, da je to le formalno združevanje, zapisano v SaS o združevanju. Ob vseh takih in podobnih povezavah me moti (ne mislim konkretno) poskus ene organizacije, da si podredi vse interese sama, da poskuša uveljaviti svojo voljo s sredstvi, ki za druge niso sprejemljiva. Želim povedati, da le skupni cilji, angažiranje in usklajeni interesi dajo zaželene rezultate.

Kako pa v tovarni, ki ima staro tradicijo?

V sami tovarni želim krepiti zdrave medsebojne odnose. Moja praksa je biti čimveč med delavci, se pogovarjati, jih poslušati, pa biti tudi kritičen do napak in pojavov, ki škodujejo skupnemu razvoju.

Po naravi sem optimist, toda vztrajam na tistem, kar menim, da je prav, pripravljen sem na dialog, vedno poslušam sodelavce, toda tudi zahtevam polno odgovornost od slehernega delavca, ne glede na področje njegovega dela.

V srednjeročnih in dolgoročnih planih so si delavci TOZD Medvode zastavili visoke razvojne cilje, ki jim jih bom po vseh svojih močeh pomagal realizirati.

Delavci TOZD Medvode želimo novemu direktorju veliko uspeha pri opravljanju najodgovornejše funkcije v TOZD.

jo spremljanja med seboj povezanih pojavov od njegovega začetka do prehajanja iz enega področja opazovanja v drugo. Sedaj te evidence niso med seboj niti metodološko usklajene, na različne načine spremljajo soodvisne ali celo enotne pojave in ne omogočajo povezovanja.

Tako imamo na eni strani večkratno spremljanje vseh pojavov, po drugi strani pa ni mogoča celovita razlaga le-teh, kar vse močno zmanjšuje uporabno vrednost evidenc in otežuje delo uporabnikom.

Navedene razmere nakazujejo uporabnikom, da bi bilo nujno odpraviti slabosti, pri tem pa naj bi sodelovali vsi nosilci posameznih evidenc skupno z uporabniki.

Skupnosti za zaposlovanje, ki so po eni strani eden od nasilcev nekaterih kadrovskih evidenc, po drugi strani pa uporabnik podatkov in večine evidenc s tega področja, kot npr.:

- statistična raziskava RAD – podatki o zaposlenih in osebnih dohodkih;
- matične evidence aktivnih zavarovancev;
- podatki o zaposlenih, ki jih zbira SDK;

– podatki s področja izobraževanja, ki jih zbirata Zavod SRS za statistiko in Izobraževalna skupnost Slovenije; so posebej zainteresirani, da pride do povezave evidenc. Področje delovanja skupnosti namreč samo zahteva spremljanje raznih segmentov prebivalstva, ki prehajajo iz področja ene evidence v drugo. Skupnostim bi bil potreben takšen informacijski sistem, ki bi npr. omogočal ustrezno spremljanje občana od trenutka, ko vstopa v izobraževalni sistem, zaključi šolanje, išče zaposlitev, se zaposli, menjava zaposlitve, do trenutka, ko se dokončno upokoji. Le na ta način bi lahko skupnosti uspešno usklajevale potrebe združenega dela po kadrih s kadrovskimi viri in tudi ustvarile pogoje za pomembnejše vplivanje združenega dela na izobraževanje potrebnih kadrov za dolgoročneje obdobje.

Temeljne evidence, katere nosilec niso skupnosti za zaposlovanje, podatke iz nje pa skupnosti redno uporabljajo je evidenca RAD, ki omogoča spremljanje gibanja zaposlenosti. Ker sedanji sistem spremljanja te populacije zaradi znanih slabosti ne zadovoljuje, menimo, da bi bilo potrebno poiskati boljši vir za pokrivanje potreb po teh podatkih.

Neracionalno bi bilo uvajati novo evidenco o zaposlenih, posebej še, ker bi ustrezno rešili ta problem z matično evidenco pokojninskega, invalidskega in zdravstvenega zavarovanja ali pa z razširitvijo kadrovske evidence pri Sekretariatu za kadrovska vprašanja na vse zaposlene. Ena od teh rešitev bi omogočila celovito zadovoljevanje potreb po podatkih tako o celotni populaciji, kot tudi o posameznih enotah opazovanja. To se zdi toliko bolj sprejemljivo, ker bi z uvedbo EMŠO (enotna matična številka občana) v vseh evidencah s področja kadrov zagotavljali celovito spremljanje kadrovske problematike.

V primeru razširitve kadrovske evidence pri sekretariatu za kadrovska vprašanja na vse zaposlene, bi lahko skupnosti po eni strani prispevale določene podatke za ažurno vodenje le-te (iskalci zaposlitve, podatki o zaposlitvah) po drugi strani pa bi bila možna povezava kadrovske evidence s sistemom spremljanja računov v srednjem usmerjenem izobraževanju in evidenco študentov pri centru za razvoj univerze. S tem bi dobili celovit pregled nad sedanjimi in bodočimi kadri. Skupnosti za zaposlovanje zagotavljajo s svojim sistemom spremljanja učencev v srednjem usmerjenem izobraževanju podatke o vseh učencih od 7. razreda osnovne šole do zaključka šolanja na srednjih šolah. Podobne podatke ima Center za razvoj univerze o vseh vpisanih študen-

tih na ljubljanski in mariborski univerzi.

Ob upoštevanju dejstva, da skupnosti za zaposlovanje zbirajo podatke o potrebah po kadrih združenega dela, bi s povezavo omenjenih sistemov ustvarili osnovne pogoje za kvalitetnejše zadovoljevanje potreb po kadrih s prilagajanjem mreže šol in usmerjanjem vpisa v šole na podlagi ugotovljenih potreb po kadrih v združenem delu.

3.4. INFORMACIJSKA PISMENOST, UČENJE IN VPLIV BLOKAD

Opremljenost podatka:

Podružbljanje kadrovske politike na eni strani in s tem deprofesionalizacija nekaterih vidikov kadrovske funkcije vpliva na opredeljevanje podatkov s kadrovsko vsebino, nastaja nekakšna dvojnost pri uporabi kadrovskih podatkov. Družbeni informacijski sistem uporablja predvsem take kadrovske vsebine, ki so praviloma lažje opredeljive, imajo nekaj faktografskega na sebi, so »podatkarske«. Del kadrovskega informacijskega sistema podatkov, ki neposredno služi združenemu delu pa je ob dajanju prednosti družbenemu informacijskemu sistemu manj razvit, in zajet v šifrantih in drugih opredelitvah. Sestavina kadrovskega informacijskega sistema so namreč podatki ali rezultati dela psihologov, socialnih delavcev in drugih strokovnjakov. Podatki iz omenjenih področij strokovnega dela v kadrovski dejavnosti so težko določljivi po vsebinskih vidikih; samo v razvitih delovnih sredinah, pri dobro organiziranih profesionalnih kadrovskih dejavnostih so postali podatki tudi elementi kadrovskega informacijskega sistema v združenem delu.

Kadrovska sestava:

Omejitev za opismenjevanje so tudi v sorazmerno slabi kadrovski sestavi kadrovskih služb. V strokovno siromašni zasedbi kadrovskih dejavnosti so kadrovski podatki zbrani netočno, nezanesljivo in vsebinsko nedosledno.

Informacijska kultura:

Zapreko pri opismenjevanju predstavlja nizka informacijska kultura, nizka informacijska usposobljenost. Zbiranje, obdelava in sporočanje, skratka obravnavanje kadrovskih podatkov v združenem delu je pogosto nekaj vsebinskega, rezultat nerazvite informacijske tehnologije.

Izobraževanje:

Izobraževalne akcije v združenem delu s temami iz širokega področja in-

formatike so praviloma redke. Manjko v znanju na tem področju bi bilo potrebno zapolniti. Kar tretjina vseh sredstev in časa bi morala biti usmerjenih v okviru usposabljanja za funkcionalno ali dopolnilno izobraževanje na področju programov informacijskega usposabljanja, usposabljanja porabnikov računalnikov, če v informacijski dobi zaradi neznanja nočemo postati otok zaostalosti. Pregled izobraževalnih akcij, programov o informacijskem usposabljanju opismenjevanju glede uporabe sodobne informacijske tehnologije v združenem delu ne dajo obetov v tej smeri. Premalo je upoštevano, da bodo zaposleni delavci, aktivno prebivalstvo v povprečju delali še 15 let. Delavci brez računalniške abecede, ki se sedaj zaposlujejo bodo pa delali več desetletij. V izobraževanju bo treba izvesti radikalno prestrukturiranje. Izobraževanje v tej smeri bo moralo zajeti delavce na vseh ravneh in bo moralo biti sprotno, naravnano pa na potrebe prihodnosti.

Učenje:

Slaba opremljenost z računalniki in drugimi informacijskimi sredstvi zavira tako imenovano instrumentalno učenje. To učenje je oblika usposabljanja ob omenjenih informacijskih sredstvih. Praviloma instrumentalno učenje nima značilnosti sistematičnega opismenjevanja, pač pa je praktično seznanjanje z delovnimi sredstvi, orodji. Prav gotovo, da bodo restrikcije naložb prizadele nabavo informacijskih sredstev. Kakšen pomen ali vlogo imajo informacijska sredstva, kažejo osebni računalniki, katerih ni malo. Delo s tem sredstvom spreminja delovne in študijske navade ter potrebe dijakov, študentov in drugih. Ob enakih sposobnostih, enaki strokovni izobraženosti, podobni organizaciji dela, podobni delovni motivaciji so delavci z drugačnim tehničnim ozadjem iz razvitih delovnih miljejev praviloma učinkovitejši in predstavljajo pomemben fond znanj.

Blokade:

V združenem delu imajo zaviralno vlogo pri opismenjevanju različni blokatorji. Pri blokadah z vrha, od zgoraj niso upoštewane razpoložljive informacije. Podatkovne baze niso vzpostavljene, ostanejo namenoma neizkoriščene, da merodajni teh odgovornosti odločajo na podlagi dojmov po posluhu, teh argumentov ali celo proti argumentom, samo da ohranjajo svoje pozicije oblasti, hromijo pa razvoj informacijskih sistemov. Velikokrat je tako stanje rezultat organizacijske lenobe organizatorjev dela.

Do blokad prihaja tudi od spodaj.

Večina kadrovskih delavcev se je odvadila, da bi iz lastnega interesa raziskovala, proučevala podatke. Pritiski okolja jih pogosto navajajo, da zaradi navideznih ali drugih razlogov podatke ne smejo posredovati porabnikom oziroma jih smejo posredovati z vgrajenim šumom. Ne preseneča, da iz takih obravnavanj večina odgovornih delavcev zbranih kadrovskih podatkov ne pozna, niti ne kažejo kakšnega posebnega interesa (ker morda izvira iz poklicne formacije, profila teh delavcev) da bi se o zbiranju, obdelavi in sporočanju podatkov poučili. V združenem delu je malo motivatorjev, da bi odgovorne delavce stimulirali za intenzivno delo s podatki. Želja za informacijsko usposobljenostjo mora biti podprta z nekakšnim povračilom. Osebna zavzetost za delo s podatki, ljubiteljske dejavnosti je tisto, kar dviga raven informacijskega usposabljanja. Čeprav bi informacijsko usposabljanje moralo izhajati tudi

iz dela in nalog po razvidih. Stališča do kadrovske dejavnosti:

Slabe možnosti za opismenjevanje izvirajo tudi iz nizkega ugleda, odjave kadrovske dejavnosti ne glede na deklarirano enakost kadrovske funkcije z ostalimi poslovnimi funkcijami po družbenem dogovoru o kadrovske politiki.

Pogosto je tudi uvodno obravnavana kadrovska služba kot servisna služba ali dejavnost v združenem delu. Tako obravnavanje kadrovske funkcije jemlje verodostojnost, smiselnost kadrovskim podatkom, njihovem zbiranju in uporabi. Tako vrednotenje pomeni tudi prisilno ohranjanje pismenosti na nizki ravni.

Vloga kadrovskih evidenčnih služb je zožena samo na enosmerno zbiranje podatkov za uporabnike v družbenem oziroma komunalnem informacijskem sistemu. Združeno delo praviloma nima povratnega vpogleda. Komu in čemu služijo posredovalni

podatki in so jim na tak način odtujeni.

Prihodnost:

Optimizem vzbuja spremenjena družbena klima, vzdušje v širšem okolju do slehernega, predvsem do računalniškega opismenjevanja. Učečo se mladino (pretežno preko samoizobraževanja) zajema plaz zavzetosti za sodobno informatiko, računalniško podprta informacijska sistema.

Tudi v združenem delu obstaja odločno izražen interes za dvig ravni informacijske kulture, dvig informacijske usposobljenosti, ki bo tudi uresničena, če bomo dovolj hitro uvajali novo informacijsko tehnologijo. Hitro bo treba dohiteti zaostanek za razvitiimi, ustvariti pogoje, da se bo s sodobno računalniško tehnologijo lahko razvijal tudi računalniški laik, da do profesionaliziramo delo s sodobnimi informacijskimi sredstvi.

(se nadaljuje)

Božena Dojer

O izvajanju pokojninskega in invalidskega zakona

Relativno kratko obdobje izvajanja novega sistema pokojninskega in invalidskega zavarovanja omogoča le prvo oceno uresničevanja nove zakonodaje. Pri tem velja opozoriti, da je oblikovanje in sprejemanje zakona potekalo v bistveno bolj ugodnih razmerah kot so danes – zaostrovanje razmer v gospodarstvu, porast življenjskih stroškov, nesorazmerja med rasto osebnih dohodkov in pokojninami, ter da sedanje obdobje še vedno pomeni prehodni sistem do polne uveljavitve zlasti določil zveznega zakona o tekočem medletnem usklajevanju pokojnin ter valorizacij osebnih dohodkov za oblikovanje pokojninske osnove na zadnje leto dela. Ti dve novosti bosta namreč lahko bistveno vplivali na izboljšanje sedanjega socialnega položaja upokojencev.

S 1. januarjem 1984 se je začel v SR Sloveniji izvajati nov sistem pokojninsko invalidskega zavarovanja. Po nekaj več kot enoletnem obdobju je mogoče podati le prve podatke in ugotovitve o izvajanju novega zakona.

Za popolnejšo informacijo je potrebno tudi prikazati pomembnejše novosti republiškega zakona ki so:

- obvezno zavarovanje kmetov in članov njihovih gospodarstev,
- obvezno zavarovanje vseh delovnih ljudi, ki opravljajo samostojno dejavnost,
- razširitev kroga zavarovancev z vrhskimi športniki,
- pravica do predčasne pokojnine,
- način oblikovanja najnižje in najvišje pokojninske osnove itd.

SPLOŠNA OCENA IZVAJANJA NOVEGA ZAKONA

V javnih razpravah pred sprejemom republiškega zakona je bila odmevnost med delovnimi ljudmi izredno velika. Ob prvi oceni izvajanja zakona lahko ugotovimo, da so njegovi učinki v glavnem pozitivni in da je uresničil cilje, ki so bili zastavljeni ob njegovem sprejemu. Vendar pa ni prezreti, da nekaterih pomembnih in v razpravi izpostavljenih vprašanj zakon, v skladu z vnaprej določeno zasnovo ni razrešil, ker so po svoji vsebini sodila v okvir samoupravnega urejanja v skupnosti.

OCENA IZVAJANJA POSAMEZNIH DOLOČB ZAKONA

1. Odmera pokojnine

Določanje pokojninske osnove in odmero pokojnine ureja zvezni zakon. V praksi so pogosto težave glede vštevnosti določenih dohodkov v pokojninsko osnovo, saj nekatere organizacije združenega dela pri dajanju

podatkov prišteva k osebnim dohodkom tudi druge prejemke, ki po njihovih samoupravnih aktih in po svoji vsebini nimajo značaja osebnih dohodkov (socialne pomoči, jubilejne nagrade itd.).

Poseben problem v pokojninskem in invalidskem zavarovanju predstavlja izredno hitra rast osebnih dohodkov zaposlenih v zadnjih letih, ki pa nima posledičnega pozitivnega vpliva na raven pokojnin, uveljavljenih v teh letih.

Nasprotno, te pokojnine so praviloma celo nižje, kot tiste, uveljavljene v prejšnjih letih. Vzrok za takšno stanje je ob inflatornih gibanjih predvsem v začasem prehodnem načinu oblikovanja pokojninske osnove, ki ga določa zvezni zakon in po katerem se osebni dohodki oziroma osnove zavarovanja valorizirajo na zadnje leto dela. Dodatni vzrok pa je tudi v dejstvu, da je podlaga za oblikovanje pokojninske osnove daljše časovno obdobje. Zato vpliv večje rasti osebnih dohodkov v dveh ali treh letih dela, na višino pokojninske osnove ni bistven.

Poleg tega hitra rast osebnih dohodkov povzroča, da postaja odločilnega pomena tudi datum upokojitve. To je imelo sprva za posledico prikrajšanost nekaterih upokojencev, kar pa je skupnost s posebnimi ukrepi v začetku leta 1985 skoraj v celoti odpravila.

Višina pokojnine je v naši republiki omejena navzdol in navzgor. Navzdol jo omejuje najnižja pokojninskega osnova, ki po zakonu ne sme biti nižja kot 65 % povprečnega osebnega dohodka iz preteklega leta, navzgor pa

najvišja pokojninska osnova, ki po zakonu ne sme preseči 3,5 kratnega povprečnega osebnega dohodka iz preteklega leta. Največji možni razpon med najnižjo in najvišjo pokojnino v začetku leta 1:5, leta pa ob vsakokratni uskladitvi med letom zmanjša in znova poveča v začetku naslednjega leta.

2. Predčasna pokojnina

Pogoje za pridobitev pravice do predčasne pokojnine določa zvezni zakon, republiški zakon pa določa način odmere predčasne pokojnine.

Po podatkih iz meseca aprila 1985 je predčasno pokojnino uživalo skupaj 3043 upokojencev, od tega 1607 moških in 1436 žensk.

Če uživalce predčasne pokojnine razvrstimo po panogah dejavnosti iz

katerih prihajajo, vidimo, da jih je največ iz industrije, sledijo trgovina in gostinstvo, kultura in socialna dejavnost, tekstilna ind. itd.

Podatki o kvalifikacijski strukturi kažejo, da se je predčasno upokojilo največ kvalifikacijskih delavcev, sledijo polkvalificirani, s srednješolsko izobrazbo itd.

Povprečna predčasna pokojnina je znašala v mesecu aprilu 19.061 din.

3. Pravice na podlagi invalidnosti

Ob uporabi definicije invalidnosti so se v začetku v praksi pokazali določeni problemi. Sama definicija invalidnosti povzroča obilo dela ne samo skupnosti temveč tudi delovnim orga-

nizacijam in pripravi ustrezne dokumentacije. Sprejet je bil sistem, v katerem zavarovanci uveljavljajo pravice na podlagi invalidnosti v skupnosti, uresničujejo pa jih v organizacijah združenega dela, upošteva je pri tem načelo vzajemnosti in solidarnosti.

Glede na že dosežena in predvidena povečana gibanja zavarovancev in upokojencev v prihodnjih obdobjih in ker sistem pokojninskega in invalidskega zavarovanja zagotavlja socialno varnost velikemu številu delovnih ljudi in občanov je potrebno tudi v prihodnje temu sistemu namenjati posebno pozornost, zlasti še pri zagotavljanju potrebnih sredstev in poudarjati njegovo vlogo, ki jo ima na področju zagotavljanja socialne varnosti.

Kadrovsko-socialna služba

Dnevi Aera '85

Svečana seja delavskega sveta naše delovne organizacije

Posvečena je bila, tako kot smo že pisali, našim letošnjim jubilejem – 35-letnici samoupravljanja v DO Aero. Ob tej priložnosti so bila podeljena priznanja s posvetilom naslednjim našim delavcem.

(V celoti objavljamo uvodno besedo in utemeljitve ob podelitvi priznanj in znakov Aera.)

»Delavci Aera smo se odločili, da bomo načrtno spremljali in beležili delovne uspehe naših sodelavcev na različnih področjih dela. Zato je današnja slavnostna seja delavskega sveta priložnost, da podelimo najzaslužnejšim delavcem naše delovne organizacije za njihove delovne dosež-

Na svečani seji delavskega sveta DO Aero je predsednik delavskega sveta tovariš Dušan Božič orisal 35 let trajajočo pot samoupravljanja v Aero. Tovarišica Jelisa-veta Podgornikova, pomočnica glavnega direktorja, je pozdravila prisotne v imenu vodstva delovne organizacije. Njene prisrčne čestitke so veljale predvsem dobitnikom letošnjih priznanj in znakov Aera.

ke znake Aera in priznanja s posvetilom. Komisija za priznanja in odlikovanja delovne organizacije je v razpisnem roku prejela 4 predloge za zlati znak Aero, 2 predloga za srebrni znak in 1 predlog za bronasti znak Aero.

Po pregledu predlogov je komisija predlagala delavskemu svetu DO Aero, da podeli 1 zlati, 2 srebrna in 1 bronasti znak Aero ter priznanja s posvetilom. Delegati delavskega sveta DO Aero so na svoji seji dne 27. 6. 1985 soglasno podprli predlog komisije.

Tovariš ALEKSANDER DOBROTINŠEK prejme zlati znak Aero in priznanje s posvetilom.

Tov. Aleksander Dobrotinšek, rojen 18. 11. 1932 v Celju, opravlja dela in naloge gradbeni nadzor investicij v DSSS.

Tov. Dobrotinšek Aleksander je zaposlen v naši delovni sredini od leta 1978. Vsa leta je s svojim delom in odnosom do dela vzgled ne samo svoji ožji delovni sredini, temveč tudi širšemu krogu sodelavcev v temeljnih or-

ganizacijah naše DO, kakor tudi delovni organizaciji – kooperantov oz. izvajalcev del.

Rezultati njegovih prizadevanj in nesebičnega truda so opredmeteni v izgradnji nove grafike, proizvodnih prostorov v Loki pri Žusmu, investiciji Selo II v obdobju 1984/85 pa v izgradnji skladišča vnetljivih tekočin, izdelavi idejne zasnove in pripravi investicijske dokumentacije za izgradnjo projekta strojegradnje in podaljška aneksa na Čopovi ulici, adaptaciji in ureditvi počitniškega doma na Velem Lošinj, Kopah, Golteh, ter v mnogih manjših delih, ki se odražajo v odlični notranji ureditvi prostorov.

Rezultat njegovega dela ni samo pridobitev novih, lepših delovnih prostorov, novih proizvodnih zmogljivosti, boljših in lepših prostorov, ki so namenjeni delavcem za odmor in oddih, temveč je tov. Dobrotinšek s svojim prizadevnim odnosom, neumornim delom, osebno angažiranostjo, ker je osebno nadziral izgradnjo, vplival na cenejšo izgradnjo in s tem doprinesel tudi velik finančni delež, ker so bile investicije pravočasno zaključene, kar je v veliki meri njegova zasluga.

Potrebno je poudariti tudi njegovo aktivnost na samoupravnem področju, bil je delegat delegacije zbora združenega dela v prejšnjem mandatnem obdobju, je član društva DIATI, na področju SLO in DS pa deluje predvsem strokovno.

Tovarišica POTOČNIK MARIJA prejme srebrni znak Aera in priznanje s posvetilom.

Tov. Potočnik Marija, rojena 1. 1. 1937 v Pokleku, opravlja dela in naloge impregnatorja dvobarvnih pisalnih trakov v TOZD Kemija Celje.

Tov. Potočnik Marija se je zaposlila v DO Aero leta 1960 in sicer v skladišču gotovih izdelkov. Zaradi svoje prizadevnosti, iniciativnosti in sposobnosti pri delu je napredovala že leta 1961, ko je bila premeščena k barvam

za tkanine, čez čas v obrat impregiranih papirjev, kjer je delala sedem let. Leta 1973 je bila ponovno premeščena v obrat barv kot adjusterka pisalnih trakov, kjer pa je kmalu napredovala v navijalko pisalnih trakov oz. ji je bilo zaradi njene doslednosti in pravilnega odnosa do dela leta 1982 zaupano zahtevnejše delo impregnatorke enobarvnih pisalnih trakov, letos pa je še napredovala in bila razporejena za impregnatorko dvobarvnih pisalnih trakov.

Ves čas svojega dela je bila marljiva, vestna in poštena, do sodelavcev pa tovariška in prijazna. S svojimi dragocenimi delovnimi izkušnjami in znanjem je vedno pripravljena pomagati mlajšim delavcem, odlikuje pa jo tudi tovariški odnos do vseh sodelavcev.

Aktivna je tudi na samoupravnem področju. Tako je bila v obdobju 1976–78 članica SDK TOZD, 1978–1982 delegatka delavskega sveta TOZD in SIS za otroško varstvo, v obdobju od 1982–84 članica disciplinske komisije TOZD. Svoje obveznosti je izvrševala prizadevno in je imela mnogo zaslug, da so delavci v njeni sredini dobivali pravočasne informacije, zato so imeli delavci zaupanje v delo samoupravnih in drugih organov. Prav tako je dosledno prenašala stališča svoje delovne skupine v organe, kjer je delovala, zato si je pridobila pri delavcih zaupanje in spoštovanje.

Tovariš ŠIMNOVEC VINKO prejme srebrni znak Aera in priznanje s posvetilom.

Tov. Šimnovec Vinko, rojen 16. 7. 1940 v Kranju, opravlja dela in naloge pomočnika vodje kovinske delavnice v TOZD Tovarna celuloze in papirja Medvode.

Tov. Šimnovec Vinko se je zaposlil v TOZD Tovarna celuloze in papirja Medvode leta 1964 kot kvalificirani ključavničar. Pri delu je bil marljiv, vesten in zanesljiv, zato je že leta 1972

postal vodja skupine. Z izgradnjo nove papirnice z energetiko se je z novo vnemo in zagnanostjo vključil v vzdrževalna dela v novih obratih, kjer je postal vodja obratnih ključavničarjev.

S svojo ekipo je vedno predstavljal veliko oporo delavcem, saj je vedno strmел za tem, da bi razne okvare in druga potrebna vzdrževalna dela čim boljše opravil in tudi v čim krajšem času. Kot izredno dobremu delavcu mu je bilo zaupano tudi mesto pomočnika vodje kovinarske delavnice, kjer je zaposlenih 50 delavcev. Med delavci uživa ugled vzornega člana kolektiva. Kot odgovorni delavec na področju strojnega vzdrževanja ima precejšnje zasluge za uspešno sodelovanje ekipe kovinarjev iz tovarne na rekonstrukciji obrata za proizvodnjo celuloze.

S svojimi dolgoletnimi izkušnjami in znanjem ter predanostjo tovarni se je v kolektivu uveljavil kot izredno dober in vzoren delavec.

Poleg zgoraj naštetega je tov. Šimnovec Vinko aktiven tudi na samoupravnem področju, kjer je član komisije samoupravne delavske kontrole TOZD in delegat delegacije zbora združenega dela občine Ljubljana – Šiška, ter na družbenopolitičnem področju kot član sindikata.

Tovarišica KAUČIČ MARIJA prejme bronasti znak Aera in priznanje s posvetilom.

Tov. Kaučič Marija, rojena 22. 7. 1944 v Celju, opravlja dela in naloge organizatorja poslovanja v DSSS.

Visoko integriranost osebnih ciljev s cilji kolektiva, potrjuje njena pripadnost Aeru, že dvaindvajseto leto.

Prvo zaposlitev je poiskala v Cetisu leta 1963, kot srednješolski kader, na knjigovodskih delih, katera je opravljala vse do leta 1972, ko je leto dni delala kot analitik v službi plana in analiz delovne skupnosti Aera. Mladostna navezanost na Cetis in izziv proiz-

vodnega dela, so tovarišico Marijo popeljala v TOZD Grafiko, kjer je bila v letih 1973-80, vodja operativne priprave dela. Od leta 1980 je zaposlena v Službi organizacije poslovanja, kjer z uspehom kombinira znanje praktičnega proizvodnega dela s teoretičnim znanjem končanega študija prve stopnje VEKŠ.

Tov. Marija Kaučič zna prisluhniti času in potrebam okolja, ki zahtevajo vedno novo in poglobljeno organizacijsko znanje. To znanje z veseljem prenaša na mlajši rod organizatorjev.

Prav tako pa tudi povezuje svoje strokovno delo s samoupravljanjem. V začetnih obdobjih oblikovanja in iskanja metod dela delegacij samoupravnih interesnih skupnosti je bila vodja splošne delegacije SIS in vodja delegacije zbora združenega dela. V TOZD Grafika je bila član DS, namestnik predsednika komisije za delovna razmerja in član disciplinske komisije. V DSSS je član komisije za inventivno dejavnost ter kot vodja samoupravne delovne skupine službe organizacije in računalništva član DS delovne skupnosti Aero.

Ker v letošnjem letu proslavljamo pomembne zgodovinske jubileje, s posebnim poudarkom na 35-letnem obdobju razvoja samoupravljanja v naši družbeni skupnosti in v Aero je organizacijski odbor za pripravo »Dnevov Aera 1985« predlagal, da bi letos podelili še posebna priznanja. Le-ta bi dobili dolgoletni in najbolj zaslužni delavci DO Aero, ki so bili oz. so aktivni na samoupravnem in družbenopolitičnem področju. Komisija za priznanja in odlikovanja DO Aero je na seji dne 13. 6. 1985 podprla stališče oz. predlog organizacijskega odbora.

Kandidati za podelitev posebnega pisnega priznanja ob 35-letnici samoupravljanja v DO Aero so posamezniki ali skupine delavcev, samoupravni in izvršilni organi ali društva in družbenopolitične organi-

zacije. Pri izbiri posameznika je komisija upoštevala tiste predloge, kjer so posamezniki najmanj 10 let aktivni na samoupravnem in družbenopolitičnem področju. Pri predlogih za samoupravne in izvršilne organe pa je bilo upoštevano obdobje njihove aktivnosti.

Komisija je predlagala 17 prispelih predlogov. Mnenje komisije je bilo, da je posredovano premalo predlogov, zato je bil sprejet sklep, da se rok za sprejem dodatnih predlogov podaljša. Komisiji je bilo posredovano v podaljšanem roku še 17 predlogov. Na ponovnem sestanku 5. 8. 1985 je komisija osvojila vseh 34 predlogov, ki jih je predlagala delavskemu svetu DO Aero za podelitev posebnega pisnega priznanja ob 35-letnici samoupravljanja v naši delovni organizaciji. Delavski svet DO Aero je predloge soglasno sprejel.

Za vsakega kandidata je bila podana obširna in utemeljena obrazložitev. Zaradi večjega števila kandidatov, ki prejmejo posebna priznanja predlagamo, da se obrazložitve ne čitajo, ampak navajamo samo imena dobitnikov priznanj. Tako dobijo posebna pisna priznanja naslednji posamezniki:

Iz TOZD Kemija Celje

OSKAR ŠTOREK,
JOŽE TIHEC

Iz TOZD Kemija Šempeter

IVAN MAROVT,
ANA MELAVC,
ANICA PUNCER,
IVAN ŠULER,
JOŽICA VALENČAK,
STANE VIDMAR,
EMIL ROJC.

Iz TOZD Grafika Celje

ANDREJ BAJEC,
DRAGO LIPOVŠEK,
ANTON MLINAR.

Sledijo posamezniki iz TOZD Tovarna celuloze in papirja Medvode:

MARJAN BUH,
FERDINAND DEBELJAK,
FRANC HOČEVAR,
LJUBO SAJE.

Iz TOZD Trzinje:

DUŠAN BOŽIČ,
SLAVKO ZAGORIČNIK,
RAJKO DOLENC.

DSSS

KAZIMIR FRANC,
DORA ROVERE,
MAGDA URH.

Sledi podelitev priznanj samoupravnim delovnim skupinam:

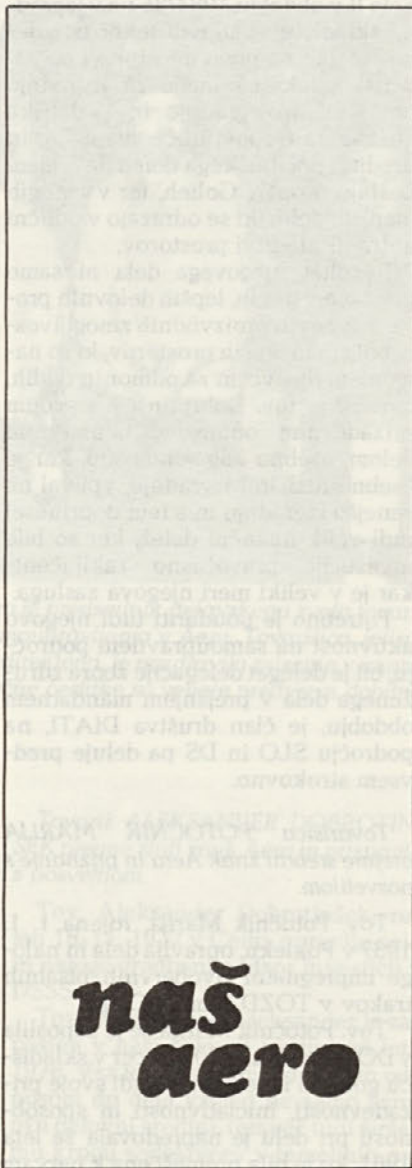
- samoupravna delovna skupina priprave dela TOZD Kemija Celje,

- samoupravna delovna skupina Skladišča surovin in pomožnega materiala TOZD Kemija Šempeter,
- samoupravna delovna skupina Obrata neskončnih obrazcev TOZD Grafike Celje,
- samoupravna delovna skupina Reprodukcijske TOZD Grafika Celje,
- samoupravna delovna skupina Oddelka offset v Obratu tiskarne I TOZD Grafika Celje.

Posebna priznanja dobila tudi naslednja delavska sveta:

- delavski svet TOZD Kemija Celje,
- delavski svet TOZD Tovarna celuloze in papirja Medvode.

Nadalje: Odbor za kadre in družbeni standard delovne organizacije Aero, ter industrijsko gasilsko društvo TOZD Kemija Šempeter in industrijsko gasilsko društvo TOZD Tovarna celuloze in papirja Medvode.«

Odperta vrata Aera so bila namenjena predvsem mladini. Z zanimanjem so si ogledovali naše proizvodne obrate. Spraševali so največ o možnosti za pridobitev kadrovskega štipendija.

Prva prireditev v okviru letošnjih dni Aera je bila otvoritev razstave likovnih del študentov Akademije likovnih umetnosti iz Ljubljane ki so to pot slikali na temo »Delavec samoupravljavec«

Razgovor s štipendisti. Udeležila se ga je velika večina naših štipendistov. Poleg možnosti za zaposlitev po končanem šolanju, so se zanimali tudi za naše poslovne načrte in življenjski standard delavcev.

Večer z »letošnjimi« upokojenci je potekal v prijetnem vzdušju. Po pozdravnem govoru tovariša Zupančič Milana, glavnega direktorja naše delovne organizacije, so bili našim upokojemcem podeljeni zlati, srebrni in bronasti znaki Aera ter spominska darila.

Razstava »35 let samoupravljanja v Aero«

V okviru »Dnevoev Aero 1985« je razstava z naslovom »35 let samoupravljanja« v Aero prav gotovo pomenila enega izmed osrednjih dogodkov.

Namen razstave je bil delavcem Aero in širši javnosti predstaviti izredno dinamičen razvoj naše delovne organizacije s posebnim poudarkom na razvoju samoupravnih odnosov.

9. september 1950 je v zgodovini Aero zapisan kot pomembna prelomnica v razvoju samoupravljanja, saj so bili takrat v tovarni Aero Celje izvoljeni člani prvega delavskega sveta. Od takrat dalje se je naša delovna organizacija samoupravno in poslovno uspešno razvijala. Ta razvoj smo poskušali v slikovni in tekstualni obliki prikazati na tej razstavi.

Otvoritev razstave je bila v ponedeljek, 9. septembra 1985 v Muzeju revolucije v Celju, torej natančno 35 let od tistega dne ko so tudi delavci Aero sprejeli parolo delavskega gibanja »Tovarne delavcem« za svojo.

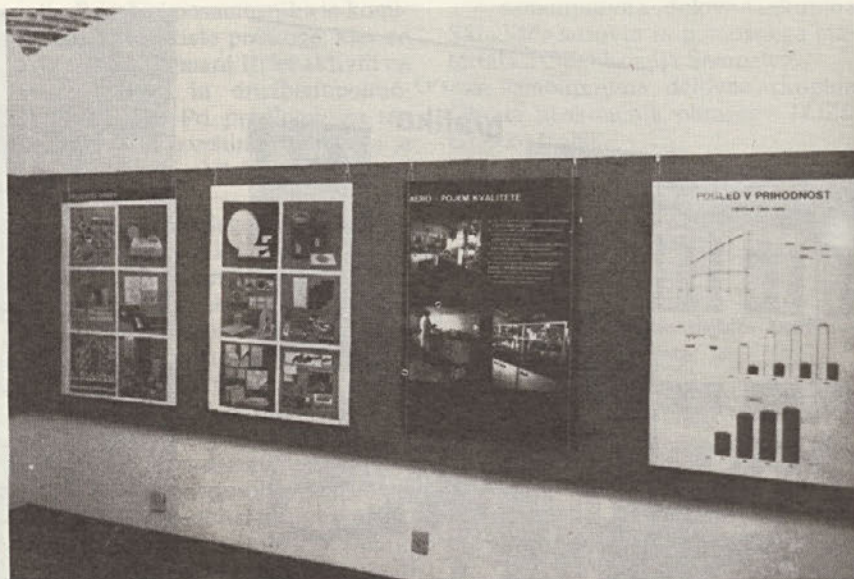
Slavnostni govornik na otvoritvi je bil tov. Milan Zupančič, glavni direktor Aero, ki je v svojem govoru opredelil predvsem razvoj Aero v poslovnem smislu s posebnim poudarkom na razvoju reproverige od proizvodnje celuloze in papirja do njegove grafične dodelave.

V nadaljevanju je tov. Dušan Božič kot predsednik delavskega sveta delovne organizacije orisal razvoj samoupravnih odnosov v teh 35 letih razvoja Aero, omenil razvoj samoupravne organiziranosti, vlogo samoupravnih in družbenopolitičnih organizacij v tem razvoju itd.

Če poskušam na kratko osvetliti glavno vsebino razstave oz. najpomembnejše poudarke iz razstavljenega gradiva, potem je potrebno izpostaviti naslednje:

1. Razvoj samoupravljanja v Kemiji, Grafiki in v Medvodah, ki je predstavljen s podatki o prvih delavskih svetih in predstavitev njihovih članov ter obogaten s slikovnim gradivom. Na razstavi smo predstavili tudi prve zapisnike s sej delavskega sveta, za katere je potrebno priznati, da so zanimivo branje tudi danes. Nadalje so bila predstavljena v tekstu in sliki prelomna leta v razvoju samoupravljanja v Aero. S posebnim poudarkom na letih 1950, 1954, 1964, 1970 in 1974 ter razvojem delegatskega sistema.

2. V drugem delu razstave smo predstavili organizacijski razvoj Aero,

integracijske povezave, ustanovitev temeljnih organizacij, združitve TOZD v delovno organizacijo ter predstavitev delovne organizacije danes. Tu smo želeli pokazati hiter razvoj Aero v obsegu in vrednosti proizvodnje. V rasti zaposlovanja, v povečevanju izvoza, skratka predvsem razvoj kvalitetnih dejavnikov, ki so omogočili Aero, da je danes ena od največjih delovnih organizacij v celjski regiji.

3. Poseben poudarek je na razstavi dan tudi predstavitvi tega, kakšna je bila in kakšna je danes v Aero skrb za delavca. Tako glede osebnega in družbenega standarda, kjer smo izpostavili predvsem stanovanjsko politiko, skrb za urejeno družbeno prehrano, socialno varstvo delavca, izobraževanje itd.

4. Na razstavi je bil predstavljen tudi razvoj sistema obveščanja v Aero in vloga družbenopolitičnih organizacij v razvoju samoupravnih in družbeno-ekonomskih odnosov.

5. Z delom razstave smo želeli predstaviti tudi naše poglede v bodočnost, naše razvojne cilje, predvidene investicije in globalne kazalce razvoja posameznih TOZD in DO Aero kot celote do leta 2000.

Naj na koncu omenim še naslednje: otvoritve razstave se je udeležila vsa vodilna struktura v DO Aero, med vabljenimi oz. prisotnimi gosti so bili tudi predsednik IS občine Celje, predsednik skupščine Občine Celje, vodstva DPO, v Celju ter vodilni delavci večjega števila delovnih organizacij oz. Celja.

Pogrešali pa smo večje število naših sodelavcev tako iz proizvodnje kot iz režije, torej predvsem tistih, katerim je bila razstava v pretežni meri tudi namenjena.

Razstava »35 let samoupravljanja v Aero« je bila organizirana in predstavljena istočasno tudi v TOZD Medvode, kjer je organizacija, predvsem pa udeležba v celoti uspela. S. K.

Športna srečanja

9. september 1985

NOGOMETNI TURNIR

Na igrišču tehniške šole se je na nogometnem turnirju pomerilo 6 ekip v dveh skupinah.

1. SKUPINA

Aero Medvode
Kemija AC
Kemija Šempeter

2. SKUPINA

Trzenje
Grafika
Slep

REZULTATI

Aero Medvode : AC 0:2
Kemija Šemp. : Aero Medvode 1:1
Slep : Grafika 2:2
Grafika : Trzenje 0:0
Trzenje : Slep 0:2

FINALE

Aero Medvode : Slep 4:5
Kemija Šemp. : Grafika 0:2

KONČNI VRSTNI RED:

1. Slep
2. Aero Medvode
3. Grafika
4. Kemija Šempeter
5. Trzenje
6. Kemija - AC

10. september 1985

KOLESARJENJE

Člani kolesarske sekcije so se zbrali na Čopovi ulici pred stavbo TOZD Grafika in se podali prek Vojnika do grobov talcev na Frankolovem, kjer so položili venec v spomin talcem padlim v NOB.

11. september 1985

ODBOJKARSKI TURNIR

V telovadnici OŠ S. Šlander so se na odbojkarskem turnirju pomerile 4 ženske ekipe in v medsebojnih srečanjih dosegle naslednje rezultate:

DSSS I : Kemija Celje 2:0
DSSS II : Trzenje 2:0
Trzenje : Kemija Celje 0:2
DSSS I : DSSS II 1:2

VRSTNI RED:

1. DSSS II
2. DSSS I
3. Kemija Celje
4. Trzenje

Kolesarji so se v Frankolovem poklonili spominu, na žrtve fašizma.

Najboljše v odbojki - ekipa DSSS II.

ŠAHOVSKI TURNIR

Tradicionalnega šahovskega turnirja so se udeležile ekipe Ingrada, Emo, Aera Medvod in Aera Celje. Po dvokrožnem sistemu je bil vrstni red naslednji:

1. Aero Celje	15 točk
2. EMO	14 točk
3. Ingrad	11 točk
4. Aero Medvode	8 točk

Srečanje upokoјencev AERO TOZD Medvode

V počastitev 120-letnice strojne izdelave papirja in 35-letnice samoupravljanja so tudi upokoјenci iz Medvode v tednu AERA imeli svoje srečanje. V torek 10. 9. 1985. so se zbrali v Domu kraјanov v Sori. To vsakoletno srečanje (prejšnja leta je bilo vedno v decembru) je pri naših upokoјenih delavcih zelo priljubljeno, saj se tako vsaj enkrat letno srečajo, čeprav so nekoč delali skupaj vsak dan. Tovrstna srečanja so vedno vesela in prijateljska, posebno pri starejših ljudeh, saj jih misli in besede popeljejo nazaj v mlada leta, ki so jih nekđaj preživljali skupaj. Med upokoјenci je tudi veliko zanimanje kako tovarna napreduje, gospodarji, saj z velikim zanimanjem prisluhnejo vsaki besedi o tovarni in so ponosni na rezultate, ki jih tovarna dosega danes.

V prijetnem razpoloženju so udeleženci srečanja iz svoje sredine izbrali najstarejšo upokoјenko, ki je bila letos Metka Stransky. Podarili so ji šopek cvetja ter ji zaželeli še dolgo in zdravo življenje. Spomnili so se tudi prvega predsednika upravnega odbora Ivana Kisovca, ki je pred 35-letji prevzel tovarno v upravljanje. V poznih popoldanskih urah so se upokoјenci začeli poslavljati z željo, da se drugo leto zopet srečajo. Ob izhodu je vsak upokoјenec sprejel še spominsko darilo.

Vse tiste upokoјence, ki se srečanja niso mogli udeležiti pa so predstavniki sindikata obiskali na domu ali v domu ostarelih. Težko je opisati občutke teh delavcev, ki se včasih s solzami v očeh zahvaljujejo za pozornost, darilo in obisk. Še posebej pa so srečni težji bolniki, ki so priklenjeni na posteljo, saj jim občutek, da niso pozabljeni, daje novih moči, da lažje prebrodijo tegobe, ki jim jih prinašajo leta. Prav bi bilo, da bi se težjih bolnikov večkrat spomnili, saj so tudi ti nekoč delali v naši tovarni.

Posebna privlačnost za upokoјence pa je bil letos izlet v Celje. V četrtek zjutraj se je zbralo pred tovarno kar 58 upokoјencev, vreme je bilo zopet lepo, sončno, ob 8. uri pa so se odpeljali proti Celju. Ogedali so si obrate AERA, Grafiko, Kemijo in obrat AC papirja, nato so se odpeljali v Topolšico. Po skupnem kosilu so si ogedali tamkajšnji muzej NOB, ko pa se je dan pričel nagibati proti večeru so se prijetno razpoloženi ter polni nepozabnih vtisov vračali po Savinjski dolini proti Medvodam.

Obiskali so nas naši upokoјeni delavci iz TOZD Medvode

Več o srečanju upokoјencev in izletu pa je zapisala naša upokoјenka Metka Stransky, ki je vso delovno dobo preživela v naši tovarni. Zaposlila se je leta 1926. upokoјila pa 1964. leta.

NAŠI UPOKOЈENCI O SREČANJU...

Upokoјenci smo bili že septembra povabljeni na vsakoletno srečanje, ker letos poteka srečanje v okviru »Dnevov Aera« in s posebnim podarkom na 35-letnici samoupravljanja, 40-letnici osvoboditve in drugih pomembnih jubilejih.

Z zanimanjem smo si ogedali razstavo »35 let samoupravljanja v Aeru«. Pozdravil nas je sedanji direktor tov. Zule, ki odhaja v pokoj. Seznanil nas je z dosežki podjetja v preteklem letu in načrti za prihodnost ter predstavil novega direktorja. Veseli nas in ponosni smo, da se je Tovarna celuloze Medvode, kjer smo delali dolgo vrsto let do upokoјitve, razvila v tako aktivno podjetje papirne industrije v Jugoslaviji.

Pravo presenečenje pa je bilo letos povabilo na izlet v Celje. Ogledali smo si obrata Aera: TOZD Grafiko in TOZD Kemijo, obrat AC Celje. Po obratnih dvoranah nas je spremljal tov. Bogo in med drugim razložil tehnološki proces proizvodnje kopirnega papirja, kar je nas najbolj pritegnilo, ker

ga izdelujejo iz medvoškega papirja za domači trg in izvoz. Za zavzeto razlago in pojasnila na naša vprašanja se najlepše zahvaljujemo.

Z podarjenimi vzorčnimi primerki v vrečki AERA smo se odpeljali v Topolšico. Po skupnem kosilu smo si ogledali muzej NOB in se v prijetnem

razpoloženju vračali po Savinjski dolini.

Za oba lepo preživeta dneva se organizatorju srečanja in izleta z ogledom dveh TOZD DO AERA Celje pri srčno zahvaljujem.

Metka Stransky

Prejeli smo . . .

V Politiki – Beograjskem dnevniku, je bil 11. oktobra 85 objavljen naslednji prispevek našega upokojenega delavca Janka Martinoviča:

**ZA PRIMER KAKO SE
U JEDNOJ FABRICI
CENE I POŠTUJU PENZIONERI**

Več nekoliko godina fabrika »Aero« poziva sve svoje penzionere na sastanak u Celje. To se obično dešava početkom septembra. Tamo nas čekaju autobusi sa unapred pripremljenim planovima za obilazak znamenitih mesta koja su imala veliku ulogu u Drugom svetskom ratu. Ovi izleti su uvek izuzetno dobro organizovani.

Prošle godine put nas je vodio kroz Dolenjsku, za Kočevski rog – Baza 20. Bila je tu čuvena baza na visini od preko 700 m nad morem. Barake su i danas očuvane. Tu nam je jedan prvoborac održao lep govor. Zanimljivo je da tu bazu ni Italijani kao ni kasnije Nemci, nikada nisu otkrili.

Kasnije nam je priredjen bogat ručak u Dolenjskim Toplicama, kao i večera u Krškum. Dok smo se vraćali u Celje, bilo je veoma veselo, svirala je harmonika, pevalo se . . .

Ove godine ponovo smo se sastali u Celju, 11. septembra. Sada nas je put vodio kroz Ljubljano, preko Postojnske jame do Lipica.

U Postojni nas je dočekalo puno sveta, medju njima je bilo i stranaca. Osećali smo se kao da smo na nekom velikom vašaru. Vodič nas je proveo kroz pečine duge 5,5 km. To zaista vredi da se pogleda.

Posle kratkog odmora, nastavili smo za Lipice, gde se odgajaju čuveni konji, beli lipicaneri. Vredno je bilo i ovo pogledati. Tu nam je priredjen lep i bogat ručak.

Pred večer smo preko Sežane polako krenuli kući, kroz divne predele bogate vinogradima, voćnjacima i šumama. Negde oko deset sati uveče, stigli smo ponovo u Celje.

Organizacija putovanja je i ovoga puta bila na zaista visokom nivou. Duž celog puta orila se pesma, svirala je harmonika, a razpoloženje je bilo onakvo kakvo se samo poželiti može . . .

Radnici fabrike »Aero« iz Celja imaju čemu da se raduju i imaju razloga da dobro rade: o njima se brine rukovodstvo fabrike.

Na kraju bih želeo da istaknem vodju puta, drugaricu Ilovar Romani, koja je neumorno bdela nad svima nama. Zbog svega ovoga, ja se i ovom prilikom srdačno svima zahvaljujem.

Janko Martinović
Penzioner fabrike »Aero« iz Celja

Slavnostni koncert

Slavnostni koncert, ki je bil organiziran kot zaključna prireditev Dnevov Aera 1985, je bil 13. septembra v dvorani kina UNION v Celju. Na koncertu so sodelovali: Komorni moški pevski zbor, APZ Sekretarja SKOJ »Boris Kidrič«, Mešani pevski zbor Aero, Celjski godalni orkester in Tamburaški orkester »France Prešeren« iz Celja.

Ljubiteljem dobre glasbe je prireditev pomenila enkratno glasbeni užitek. Na koncertu so nastopili zbori in orkestra, katerih pokrovitelj je naša delovna organizacija.

Za člane mešanega pevskega zbora Aero je bil koncert še posebej pomemben ne le zato, ker so nastopili ob tako kvalitetnih zborih in orkestrih, temveč ker jim je predstavnik kulturnih organizacij občine Celje, Štefan Žvižej, podelil Galusova odličja – priznanje za njihovo večletno sodelovanje v pevskih zborih.

Galusove značke so prejeli: LOTRIČ Franc in KOŽELJ Alenka zlato, STANIČ-ŽIC Bogdana, ZILLI Tatjana in LONČAR Miha srebrna in SEŠLER Ema, LORENČAK Silva, ŽABERL Jelka, POLUTNIK Meta, ŠTOLFA Neda, FERLEŽ Anton, REHAR Ivo, KLADNIK Alojz, POLAK Anton, LIPOVŠEK Rajko in ROVERE Dora pa bronasto Galusovo značko.

POROČAMO O ...

O koriščenju naših počitniških kapacitet v poletni sezoni 1985

V letošnji poletni sezoni, ki je trajala od 15. junija do 15. septembra skupaj tri mesece, smo imeli na razpolago naslednje počitniške zmogljivosti:

- počitniški dom na Velem Lošinj
- počitniška stanovanja v Červarju
- počitniške prikolice
- apartmaji na Kopah
- depandansa na Golteh

SKUPNO:

- 25 sob s 76 ležišči
- 5 stanovanj z 19 ležišči
- 15 prikolic s 26 ležišči
- 4 apartmaji s 16 ležišči
- 3 sobe z 9 ležišči

180 ležišč

Počitniški dom na Velem Lošinj

V počitniškem domu v Velem Lošinj je letovalo 588 delavcev Aera z ožjimi družinskimi člani.

V domu so se hranili tudi delavci TOZD Medvode (skupaj 13), ki so sicer stanovali pri zasebnikih in nekaj naših delavcev in zunanjih gostov, ki so letovali v zasebni režiji, hranili so se pa pri nas.

Z vsakoletno izmenjavo in organizacijo letovanja med našo delovno organizacijo in Olšanskimi papirnicami iz ČSSR je letos letovalo na Lošinj v času od 14. 8. do 28. 8. 44 čeških gostov, ki so imeli organizirano prehrano v našem počitniškem domu, bivanje pa smo jim organizirali pri zasebnikih v sobah I. in II. kategorije. Stroški letovanja čeških gostov pri nas so

znašali 2 milj. din. V letošnji sezoni smo uvedli v počitniškem domu nov način organizacije prehrane v obliki polpenzion (močnejši zajtrk, kosilo pa v poznih popoldanskih urah).

To obliko organiziranja prehrane v počitniškem domu je večina uporabnikov pohvalno sprejela, saj jim omogoča celodnevno bivanje na plaži, več prostega časa, skratka svobodnejše razporejanje teh dragocenih dni dopusta.

Za organizacijo, udobje in prehrano je v domu skrbelo 6 oseb. V tem obdobju je bilo pripravljenih 9.370 obrokov, od tega 7594 celih in 1776 polovičnih obrokov. Število obrokov za zunanje goste znaša 9,2 % vseh obrokov pripravljenih v počitniškem domu na Lošinj.

Kapacitete v počitniškem domu na Velem Lošinj so bile v letni sezoni izkoriščene 90 %, na drugi strani pa je ostalo 41 % neuvršenih prosilcev.

Torej je zanimanje za letovanje na Lošinj izredno veliko, vendar predvsem v mesecih julij in avgust, medtem ko so v juniju in septembru ostala nekatera ležišča oz. sobe nezasedene.

To je razumljivo, saj je v začetnih in v zadnjih dekadah možno letovati le družinam, ki nimajo šoloobveznih otrok, na manjšo zasedenost vplivajo

tudi vremenske razmere. Ostajajo pa tudi občasno neizkoriščena ležišča glede na število prijavljenih oseb u pravičencev do dodeljene sobe.

Glede na veliko zanimanje delavcev za letovanje v počitniškem domu na Velem Lošinj postajajo razpoložljive kapacitete in možnost pripravljavanja omenjenega števila obrokov že ozko grlo. Zato bi bilo potrebno v najkrajšem času obnoviti in razširiti kuhinjo, ter iskati možnosti za povečanje števila ležišč.

Počitniška stanovanja v Červarju

Počitniška stanovanja v Červarju je v glavni sezoni koristilo 45 delavcev z ožjimi družinskimi člani, kar pomeni 100 % zasedenost kapacitet, medtem ko je bilo prosilcev 2 x več kot je bilo razpoložljivih kapacitet. V posezonskem času je letovalo še 7 delavcev, kar kaže na veliko zanimanje naših delavcev za letovanje v počitniških objektih take vrste. To potrjuje tudi našo pravilno usmeritev, da v naslednjem srednjeročnem obdobju načrtujemo razširitev oz. nakup novih kapacitet, ki omogočajo delavcu povsem svobodno koriščenje dopusta oziroma organiziranje letovanja po lastni želji in primerno udobnost. Torej so naše razvojne usmeritve na tem področju usmerjene v iskanje možnosti nakupa apartmajev v bližnjih infrastrukturno razvitih obmorskih krajih, kot tudi v zimskih turističnih središčih.

Počitniške prikolice

Počitniške prikolice v avtokampih »Stoja« pri Puli in v Podčetrtku je koristilo 99 delavcev z družinami, kar pomeni 80 % zasedenost kapacitet. Višjega odstotka skorajda ni možno doseči, ker v prvi in zadnji dekadi, zaradi šoloobveznih otrok in predvidenih slabih vremenskih razmer ni tolikšnega zanimanja. Je pa v glavni sezoni, posebno v mesecu juliju in avgustu ostalo neuvršenih kar 34 % prosilcev.

Apartmaji na Kopah

Štirje apartmaji, ki smo jih kupili na Kopah, so bili letos prvo poletno sezono vključeni v uporabo. V poletni sezoni so bile te kapacitete izkoriščene 28 %, kar je več kot je bilo v preteklosti na Golteh in v Kranjski gori skupaj v letni sezoni seveda. Od skupno 368 dni so bile kapacitete na Kopah zasedene 102 dneva, predvsem pa se je intenziteta povečala konec tedna.

Naša skupna naloga je zagotoviti še večji interes delavcev za koriščenje naših apartmajev na Kopah, kjer je poleg lepe narave možnost nabiranja gozdnih sadežev in ostalega kar nudi narava.

Zimski posnetek iz depandanse na Kopah.

Depandansa na Golteh

Depandansa na Golteh je bila zaradi tehničnih okvar (vodovod in centralno ogrevanje) skozi celo sezono zaprta oz. neuporabna. Sicer pa je interes delavcev znatno večji za oddih na Kopah, tako da posebnega zanimanja za Golte s strani naših delavcev ni bilo.

Postregli smo predvsem z nekaterimi številkami o izkoriščenosti naših počitniških kapacitet v letošnji poletni sezoni.

Da bi bilo počutje naših delavcev v počitniških kapacitetah čim boljše, čim bolj prijetno, predvsem pa da bi oddih omogočil delavcu pridobitev novih moči za delo.

Želeli bi, da nam vsi tisti, ki ste že letovali v naših počitniških kapacitetah sporočite naše želje, potrebe, predloge in sugestije, ki jih bomo v okviru realnih možnosti v bodoče poskušali tudi uresničiti. Zato nam pišite, vsaka sugestija je dobrodošla.

Kadrovsko-splošni sektor

Organizacija združenih narodov – 40 let za boljši svet

Združeni narodi so nastali v najstrašnejši vojni v zgodovini. Ocenjuje se, da je v II. svetovni vojni umrlo preko 30 milijonov ljudi.

Državniki, ki so bili priče te tragedije, so se odločili, da preprečijo še kakšno vojno, ki bi terjala toliko žrtev. Odločili so se za formiranje organizacije za mednarodno sodelovanje s cilji:

- da se prihodnja generacija reši strahot vojn,
- da se dosežejo pravice človeka,
- da se zagotovijo pogoji, v katerih bo moč realizirati obveznosti iz mednarodnega prava,
- da se doseže socialni napredek in izboljšanje življenjskih pogojev.

V minulih 40 letih se je organizacija ukvarjala z mnogimi resnimi problemi, toda kljub temu so mnogi mednarodni spori in spopadi ostali nerešeni. Združeni narodi so predlagali vrsto rešitev, vendar te ne morejo rešiti probleme, če rešitve ne sprejmejo tudi vlade. Organizacija združenih narodov torej uspešno deluje le, če sodelujejo tudi članice OZN, predvsem države, katerih problemi se rešujejo.

Združeni narodi omogočajo vladam – članicam OZN stalno sodelovanje med državami, možnost usklajevanja

različnih stališč in zahtev, postali so vir mednarodnega prava, pionirska je bila vloga na področju zaščite pravic ljudi. Združeni narodi so pomagali milijonom ljudi, da se osvobodijo izpod kolonialistov. Združeni narodi so tudi predlagali rešitve za probleme, ki jih povzročajo porast prebivalstva in nevarnosti onesnaževanja okolja. Posebno skrb so posvečali tudi milijonom ljudi, ki so ostali brez zaščite – revni otroci, politični begunci, žrtve elementarnih nesreč, itd.

V času 40 let od sprejetja Deklaracije združenih narodov (junij 1945 – San Francisco) se je svet izredno hitro spreminjal. Atomsko obdobje je prineslo nevarnost splošnega uničenja sveta. Število neodvisnih držav v OZN se je več kot potrojilo, prebivalstvo se je podvojilo, svetovno gospodarstvo pa napreduje hitreje kot kdajkoli prej. Znanost in tehnologija sta menjala način prehrane in bivanja ljudi, njihovo delo in komuniciranje.

Svet, v katerem danes živimo, je svet neomejenih možnosti, pa tudi potencialnih smrtnih nevarnosti. Vprašanje je, ali so vlade in narodi sveta v stanju, da skupaj izberejo pravilno pot med obema alternativama. Državniki, ki so pred 40 leti sprejemali Deklara-

cijo ZN, bi bili vsekakor presenečeni, ko bi takrat videli svet, s katerim se danes soočamo. V teh 40 letih smo bili priče mnogim spremembam na karti sveta, v naših znanstvenih spoznanjih, v mednarodnih odnosih, v vojnah ter v načinu našega življenja. Mi vsi, na takšen ali drugačen način iščemo nove smeri, boljše sisteme za učinkovitejša prilagajanja stalnim spremembam in negotovostim. To, kar se je dogajalo 40 let, je daleč od začrtane vizije, toda ohranjen je svetovni mir. Prvič v zgodovini imamo univerzalno svetovno organizacijo kot je OZN, svet neodvisnih suverenih držav. Čeprav je bilo po 1945. letu mnogo spopadov, je bila preprečena III. svetovna vojna in naučili smo se, kako in na kakšen način se lahko izognemo tej najstrašnejši katastrofi. Dosegli smo ekonomski in socialni napredek brez primere, to so dosegli tudi države v razvoju, čeprav še ne v zadovoljivi meri. Globalni svetovni problem je, kako zaščititi svet in njegove vire, da se zagotovijo potrebe za vse ljudi.

V delovanju Združenih narodov sta dve osnovni funkciji, prva je v tem, da so ZN instrument, preko katerega se s skupnimi naporu rešujejo tekoči svetovni problemi (spopadi, spori med državami, izredne situacije humanitarnega karakterja, nenadne ekonomske in socialne krize). Druga funkcija je dolgoročne narave in se nanaša na svetovni politični in ekonomski razvoj.

Naloga Varnostnega sveta je predvsem reševanje tekočih problemov: zaustavitev ognja med posameznimi

državami, sklenitev premirja, bilateralne in multilateralne aktivnosti. Deluje kot varnostna mreža, kot zadnje sredstvo, ki ga koristijo vlade držav – članic OZN. V spremenljivi in večinoma neugodni mednarodni klimi so uspehi delovanja Varnostnega sveta dosti večji kot se običajno opaža. Jasno je, da ima sistem miru in varnosti mnoge slabosti in pomanjkljivosti, predvsem manjka kolegijalni duh in soglasnost v Varnostnem svetu kot tudi nespoštovanje sklepov Varnostnega sveta. Nujne so spremembe v odnosih stalnih članic VS, ki bi morale vlagati dosti več naporov in zavesti, da postane Varnostni svet čuvar miru, zaradi česar je tudi bil formiran. Dokler je Varnostni svet mesto političnega in ideološkega prepričanja stalnih članic, to ne bo mogoče doseči.

Na Generalno skupščino, kot glavnega predstavnika organa Organizacije združenih narodov, leti največji del kritik, ki so namenjene delovanju ZN. Generalna skupščina je organ, ki bi se lahko imenoval zbor volilcev skoraj celega sveta, zato je toliko bolj jasno, da je to mesto, kjer je najbolj vidna različnost pogledov, ki vlada v svetu. V preteklih letih je bilo vloženo precej naporov za reformo Generalne skupščine, ki postopoma že prinašajo večjo učinkovitost Generalne skupščine. Nujno je doseči več konzultacij vlad držav članic pred vsakim zasедanjem Generalne skupščine, da bi lahko pravočasno dosegli konsenzus o pomembnih vprašanjih, ki so predmet obravnave na sklicih Generalne skupščine ter da se pravočasno prepreči retorika, ki prinaša razdor.

Kakšna naj bi bila prihodnost Organizacije združenih narodov in najpomembnejše naloge, ki jih je potrebno rešiti, so po ocenah Generalnega sekretarja Javierja Pereza de Cuellarja naslednje:

– Splošna deklaracija o pravicah človeka pomeni pomemben uspeh delovanja OZN, toda kljub temu se pravice človeka še vedno kršijo, še vedno je veliko držav, ki niso ratificirale nekaterih mednarodnih konvencij s tega področja. Še vedno smo priča političnih, verskih ali rasnih diskriminacij, manjšine in domorodci so večinoma neustrezno zaščiteni. Največji politični in socialni strup predstavlja rasna diskriminacija (apartheid v Južni Afriki, neodvisnost Namibije).

– Vedno večje zlo predstavlja problem narkomanije, ki uničuje življenja milijonov ljudi; v teku je priprava sklica konference ZN, ki bi naj pomagala pri reševanju tega problema.

– Terorizem se je razširil na vse dele sveta, ki pa pomeni toliko večjo bojazen, ker je to delo obupanih ljudi, ki so pripravljani kršiti vse pravne norme

glede na to, koliko to pomeni nevarnost za njihova življenja; nujno je dogovoriti enotne mednarodne mere, ki bi onemogočile teroristične akcije.

– V večji meri se mora razvijati politična in socialna solidarnost: pomoč beguncem, borba proti lakoti, cepljenje vseh otrok sveta do 1990. leta, enakovredno sodelovanje žena.

– »Spomnimo se, da imamo ogromno orožja, s katerim se lahko uničimo, zato je potrebno veliko volje in razuma, da se zgradi sistem, ki bi ohranil

mir in ki bi deloval v interesu vseh narodov sveta. Na prihodnost sveta glejmo kot na šanso – priliko in ne kot možno katastrofo. Spomnimo se vseh stvari, ki so nam kot človeškim bitjem skupne, vseh čudes, ki jih ustvaril človeški um in vse veličastne razlike našega sveta«.

Na Organizacijo združenih narodov glejmo kot so gledali njeni ustanovitelji: kot upanje za prihodnost.

Anita Žoher

Strokovna ekskurzija kluba organizacije združenih narodov Aero v Pariz

Kot verjetno mnogi že veste, je KLUB OZN AERO Celje letošnjo strokovno ekskurzijo usmerilo v Pariz, center Unesca.

Strokovne ekskurzije se je udeležilo lepo število delavcev Aera, njihovih družinskih članov in tudi prijateljev ali znancev. Prispevek društva OZN, adjustiranje Tempera barvic, obročno odplačevanje in sorodstvo z enim od Aerovcev mi je omogočilo, da sem bila tudi jaz med tistimi, ki so morali 19. septembra vstati nadvse zgodaj, da bi odpotovali v Pariz.

Potovanje se je pričelo skorajda dramatično. Že nekaj dni nas je vznemirjala napovedana stavka kontrolorjev leta na letališču Charles de Gaulle, ki naj bi se pričela ravno tisto jutro. In tudi se je.

Tako sem si lahko v praksi ogledala kako izgleda tisti del predmeta »samoupravljanje s temelji marksizma«, kjer se učimo med drugim tudi o oblikah izjavljanja volje delavcev. No, res je, da so svojo voljo izražali v tem primeru Francozi, da so jo izrazili kar najbolj odločno s stavko in da je imela ta stavka veliko odmevnost. Na nas na primer s tem, da smo zaradi tega namesto v Pariz, poleteli v Bruselj, ki je za 2 dni postal glavni letališki center tega dela zahodne Evrope. Tam smo čakali 4 ure na avtobus, ki naj bi nas odpeljal v Pariz. Čakanje je bilo res dolgo, pa vendar tudi zelo zanimivo. Na letališču je bila nepopisna gneča, v neprekinjenem valovanju množice je bilo mogoče videti skoraj vse narodnosti.

Avtobusa sta končno prispela in vseh 90 se nas je odpeljalo proti Parizu.

Pri odhodu iz Bruslja smo si mimogrede ogledali še nekaj znamenitosti, med njimi znameniti Atomium, simbol in ostanek svetovne razstave leta 1958. Peljali smo se mimo Waterlooja, malega mesta blizu Bruslja, kjer je bila leta 1815 velika bitka, v kateri so Angleži pod Wellingtonovim vodstvom in Prusi Napoleonu zadali odločilni poraz.

Peljali smo se skozi čudovito francosko pokrajino, ki je sicer ne bi videli in so nam torej brezplačni ogled omogočili stavkajoči letališki kontrolorji. Tako smo v Pariz namesto zgodaj zjutraj, prispeli šele pozno popoldne.

Prijetno presenečeni smo bili tudi nad hotelom, ki je, četudi 30 km oddaljen od centra Pariza presenetil z udobnostjo in nadvse čistimi sobami. V Parizu prevladujejo stari in precej umazani hoteli, v njih lahko doživiš tudi marsikaj, za pariške razmere sicer običajnega, za naše pa nenavadnega. Za denar, ki smo ga plačali, pa si seveda kakšnega Sheratona ali Holiday Inna nismo mogli privoščiti. Mimogrede sem si v hotelu Sheraton ogledala cene – prenočevanje v enoposteljni sobi stane od 400 dolarjev naprej, po današnjem tečaju približno 12 milijonov starih din. Tako smo torej ostali v našem hotelu.

Glavni cilj našega potovanja v Pariz je veljal obisku Unesca, naslednji dan. Morda je prav, da še enkrat obnovimo, kaj pravzaprav je ORGANIZACIJA ZDRUŽENIH NARODOV – OZN imenovana na kratko. To je mednarodna organizacija katere cilji so skrb za mir, za razvijanje prijateljskih odnosov in mednarodnega sodelovanja med vsemi državami in narodi sveta. Organi OZN so Generalna skupščina, Varnostni svet, Ekonomsko socialni svet in vrsta specializiranih institucij, med njimi Mednarodna organizacija dela, Svetovna zdravstvena organizacija, Unesco. No, in tej specializirani organizaciji OZN je bila namenjena naša strokovna ekskurzija. V angleščini to pomeni United Nations Educa-

Zgradba Unesco v Parizu.

tional Scientific and Cultural Organization, torej Mednarodna organizacija za prosveto, znanost in kulturo. V dobro organiziranem in prijaznem sprejemu so nam predstavniki Jugoslavije v Unesco v domačem jeziku podrobno razložili cilje in delovanje te pomembne mednarodne organizacije. Ustanovljena je bila leta 1946 in se od takratnih 20 držav članic povzpela na današnjih 160.

Podrobno so nam razložili dejavnost Unesca, ki se odvija v mnogih programih, v katere je vloženo tudi zelo veliko denarja.

Predstavnik za stike z javnostjo nam je razložil organizacijsko razvejanost Unesca po svetu. Srečali smo se tudi z dr. Pavličevom, ki jo poznamo še iz časa, ko je predavala v Ljubljani na Fakulteti za sociologijo, politične vede in novinarstvo, danes pa dela na sedežu Unesca v Parizu v sektorju za informatiko, ter nam je razložila delovanje informacijskega sistema Unesca.

V razgovoru s temi predstavniki Unesca pa je bilo večkrat in to z nadvse pohvalnimi besedami omenjen Unesco center v Ljubljani in prof. Kornhauserjeva, ki je v Aeru dobo poznana. Lepo je bilo slišati v srcu Francije domačo besedo, enako lepe pohvalne besede. Zaključili smo z ogledom stavbe, ki že s svojo velikostjo pričra kako veliki posli se v njej odvijajo in se poslovili z ugotovitvijo, da smo imeli zadovoljstvo videti tako pomembno in priznано ter humano mednarodno organizacijo.

Ker se je v istem času odvijal v Parizu tudi SICOB – mednarodni sejem informatike, komunikacij in pisarniške opreme, se nas je nekaj odločilo, da ga obiščemo. Name je SICOB naredil velik vtis, verjetno tudi zato, ker

sem pred tem poznala le zagrebški sejem in Ljubljansko elektroniko. Za takšnega laika je obisk Sicoba velik dogodek, med svojimi sošolci sem s tem napredovala v priznanega obiskovalca mednarodnih sejmov. Poznavalci sicer pravijo, da SICOB ni najboljši sejem za informatiko, zame je bil doživetje velikega kalibra. Pri ogledu sem dala prednost predvsem računalnikom, ki jih je bilo neskončno veliko, mogoče je bilo videti prikaz kateregakoli računalniškega programa za katerokoli področje.

Večerni del je bil namenjen obisku znamenitega Montmartra – umetniške četrti Pariza s še bolj znamenito cerkvijo Sacre Coeur. Ker je v bližini Pigalle – nočni center Pariza, smo zavili seveda tudi tja. Tu je mogoče videti in doživeti vse. Nepregledna množica ljudi poseda v številnih lokalih ali pred njimi na ravno tako znamenitih slamnatih stolih pozno v noč, ali še bolj v zgodnje jutro. Seveda smo šli tudi na ogled svetovno znanega zabavišča Moulin Rouge, to pa je bil res le samo ogled, saj za obisk predstave zahtevajo nekoliko preveč francoskih frankov. Name Pigalle ni naredil kakšnega posebnega vtisa. Res je bilo zelo živahno, na drugi strani pa tudi zelo umazano, polnovsiljivih Senegalcev, skoraj nič ekstremnih predstavnikov današnje mladine. Sploh pa, kjer je tista pariška moda o kateri toliko slišimo.

Pariz šteje 10 milijonov prebivalcev in vendar je majhen. Med vsemi temi milijoni smo se pred pariško Opero srečali po naključju zvečer s skupino Celjanov, med njimi tudi nekaj Aerovci, ki so bili tudi v Parizu na obisku Sicoba. Kako nenačuden je občutek,

da si tako daleč, v takšnem vrvežu tako nepričakovano sreča nekoga, s katerim se srečuješ v res majhnem Celju.

Tretji dan se je pričel z ogledom kulturnega centra George Pompidou, ki je znan po tem, da so ga sezidali na mestu, kjer je pred tem stala znana pariška tržnica – imenovana trebuh Pariza. Sledil je ogled Doma invalidov, kjer je Napoleonova grobnica, Eifflovega stolpa, slavne Notredamske cerkve.

Nekateri smo jo mahnili tudi po svoje. Pravijo, da nisi bil v Parizu, če nisi prehodil Champs Elysees – slavnih Elizejskih polj, dolgih dobrih 4 km, s Slavolokom zmage in spomenikom Concorde, kjer so pred časom neposlušnežem sekali glave. Prehodi-la sem jih po levi in desni strani in tako torej bila v Parizu.

Ko sem že bila v Parizu sem morala videti tudi Pere Lachaise, najbolj znano francosko pokopališče, na katerem so pokopani mnogi velikani, med njimi Balzac, Chopin, pa tudi slavni pariški vrbček – Edith Piaf.

Ker berem tudi kriminalke me seveda zanimajo tudi policije.

Kot privrženka Simenona sem morala na vsak način videti pariško prefekturo, v kateri obvladuje francoske zločince inšpektor Maigret. Ko sem po dolgem iskanju le našla to stavbo sem dežurnega policajca povprašala ali je to tisti Quai d'Orfevres, v katerem domuje približljani in slavni inšpektor Maigret.

Na vsak način mi je poskušal dopovedati, da takšnega inšpektorja pri njih ni, da se je že upokojil, da dela menda tak inšpektor na neki drugi policijski postaji. Ko sva nato le ugotovila za kaj gre in da iščem stavbo v kateri naj bi delovala literarna oseba in da je te romane tudi sam prebiral, sva se nato oziroma smo se, kajti najina družba se je medtem razširila na lepo število policajev, zelo nasmejali in nato opravili skupinski fotoposnetek.

Ko smo že pri Parizu, ne smem mimo svojevrstnega doživetja, ki ga nudi pariški metro z ogromnim številom razvejanih prog, pisanimi postajami in nadvse živahnim utripom življenja, ki se pod zemljo odvija z enako intenzivnostjo kot nad njo. V Parizu smo bili tudi kulturni. Zato smo si ogledali muzej Louvre, v katerem je mogoče videti neprecenljive umetnine. Drenjali smo se pred sliko Mone Lise, pred katero vrvež ne preneha niti za trenutek, prelepim kipom Miloške Venere, Apolona. Če bi si hoteli tak muzej kot je Louvre ogledati res dobro, bi potrebovali več dni; mi smo imeli žal na razpolagao samo nekaj ur.

Bili smo seveda tudi v Versaillesu, bivši kraljevi rezidenci, ki s svojo ogromno razsežnostjo in razkošnostjo še danes uspe pričarati čas, ko se je tod sprehajal Ludvik XIV – Sončni kralj.

O Parizu in pariških doživetjih bi bilo mogoče napisati še veliko več, še več pa nam bo ostalo v nepozabnih

spominih. In ko smo že pri koncu, nikakor ne smemo mimo res dobre organizacije te strokovne ekscurzije, velikega števila strokovnih in drugih spoznanj, ki nam jih je nudila in tudi ne mimo izjemno dobrih prizadevnih vodičev Kompassa.

Helena Marulec

O delu industrijskih gasilskih društev

V našem glasilu že nekaj časa nismo pisali o delu v gasilskih društvih, pa sem se odločila, da napišem nekaj besed o našem delu.

Na občnem zboru smo se domenili, da se bomo v letu 1985 udeležili tekmovanja gasilcev papirne industrije Slovenije, občinskih tekmovanj in meddruštvenega tekmovanja v Šenkovem Turnu. Če se bomo dobro uvrstili pa še iz republiškega tekmovanja. Zadalji smo si nalogo, da opravimo preventivne preglede, pridobimo nove člane ter organiziramo vsak mesec po eno vajo za vse člane društva. Tudi na piknik na Rovtarici nismo pozabili.

V aprilu smo pričeli z vajami dvakrat tedensko. Vadili sta moška in ženska desetina. Najprej smo se pripravljali za meddruštveno tekmovanje v Šenkovem Turnu, kjer smo dosegli povprečen rezultat. Z vajami smo nadaljevali še do junija, ko je bilo republiško tekmovanje papirne industrije Slovenije. Tudi tu sta tekmovali obe desetini. Iz tekmovanja pa smo odšli slabe volje, pa ne zato ker nismo dosegli lepih rezultatov, razočaral nas je organizator. Vadili smo še do konca junija, ko je bilo občinsko tekmovanje za pokal »Matevža Hacetta«. Vendar je vadila le ženska desetina, ker je moškimi pač pošla »sapa« in so se pričeli izgovarjati na obveznosti do družin, dela na polju in na ločeno življenje (precej članov je iz drugih republik) in podobnim. Zdi se mi pa, da obstaja obveznost do družine in otrok tudi pri ženah gasilkah, saj imajo skoro vse družine, nekatere pa tudi majhne otroke, ki jim je potrebno varstvo. Mnogokrat se zgodi, da pripelje mati otroka s seboj na vajo. Tudi v juniju, ko se končuje šolsko leto vemo, da primanjkuje časa za učenje pa vendar se to ni poznalo pri vajah, saj so se jih udeleževale tudi članice, ki se še dodatno izobražujejo. Kljub vsem teža-

vam smo se uvrstile na prvo mesto in si s tem priborile udeležbo na republiškem tekmovanju, ki bo 12. oktobra v Titovem Velenju. Tudi na pripravah za občinsko gasilsko tekmovanje ni bilo članov moške desetine, verjetno iz opravičljivih razlogov. Marljivost članic se je tudi tokrat obrestovala saj smo bile v svoji skupini prve.

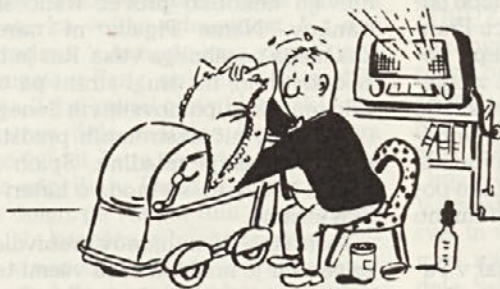
Piknik, ki smo ga imeli avgusta je po mnenju prisotnih lepo uspel. Tudi udeležba je bila zelo dobra saj je bilo kar 30 gasilcev in 7 otrok. 27. septembra pa smo imeli sektorsko vajo na katero smo povabili gasilska društva medvoškega sektorja, tako prostovoljce kot industrijo. K sodelovanju smo povabili še poveljnika OGZ, oba sektorska poveljnika, postajo Milice Medvode in poklicno brigado iz Ljubljane ter IGD Aero – Šempeter. Slednji dve se vabilu nista odzvali. Na vaji je prisostvovalo 68 gasilcev s šestimi avtocisternami in petimi kombi vozili. Z nekaj manjšimi napakami je bila vaja hitro in temeljito izvedena.

Preventivni pregledi so opravljeni, redne vaje pa potekajo po sprejetem vrstnem redu.

Marija Podvez

Za dobro voljo

— In na koncu še poročilo o stanju voda!

MLADI ZA MLADE

Programsko volilna konferenca OK ZSMS Celje

V dvorani Narodnega doma je bila 1. 10. 1985 programska volilna konferenca OK ZSMS Celje. Konferenca je bila sklicana z namenom zamenjave nekaterih mladinskih funkcionarjev, predstavitve dela konference v preteklem letu ter programa dela za prihodnje.

Po uvodnih tehničnih težavah ter uvodnem pozdravu smo izvolili delovne organe konference. Tovarišica Anka Vetrh je v poročilu dela občinske konference nanizala aktivnosti, ki so se odvijale v posameznih organih občinske konference. V tem prispevku ne kaže poročila dela občinske konference predstavljati kot koledar aktivnosti organov konference ter ga opremljati s številkami finančnega poročila OK ZSMS, ki ga je posredoval sekretar OK ZSMS Celje tovariš Mirko Paj. Menim, da je zanimivejše predstaviti okolje oz. razmere v katerih živi in dela celjska mladina.

Marsikdo se ne zaveda ali noče zavedati, da največji del bremena gospodarske stabilizacije nosi najrevnejši del delavskega razreda in mlada generacija. V Celju, ki ima tehnološko precej zastarelo gospodarstvo in s slabo kadrovsko zasedbo in tako ne dosega z resolucijo zastavljenih ciljev, je breme, ki prehaja na mlade še toliko težje. Glede na to se mladi v Celju trudimo, da bi pridobili zaupanje čim širšega kroga mladih v našo politično organizacijo ter prek nje poizkusili zmanjšati breme oz. izboljšati pogoje ne le za našo generacijo. Zavedamo se, da bo zaupanje v ZSMS mogoče dobiti le, če jim bo ta organizacija omogočila uveljavljati napredne ideje in večji vpliv na odločanje v družbi z ozirom na možnosti, ki jih dopušča delegatski sistem. To morda zveni malo idealistično, vendar ne smemo dopustiti, da bi se miselnost, da se nič ne da kar se birokratsko tehnokratske strukture

že tako vse prej dogovorijo, še naprej širila, ker bi to bila le voda na mlin ter istim birokratom, ki že leta pišejo nestrokovna gradiva.

Delegati jih seveda pridno sprejemamo saj alternativnih možnosti nimamo in zato teh gradiv tudi večina ne prebere. Zato menimo, da je potrebno, da se bolj uveljavi delegacija OK ZSMS v družbenopolitičnem zboru občinske skupščine in da se poveča tudi vloga mladih v zboru združenega dela in zboru KS. Do sedaj smo bili bolj ali manj prisotni v organih OK SZDL, trudili smo se, da bi se naša stališča slišala tudi v skupščinah SIS. V pripravah na skupščinske volitve ter naslednjem kongresu mladih, se bomo morali bolj povezati z OO ZSMS tako, da bodo delegati ustrezno usposobljeni in bodo brezkompromisno zastopali svojo bazo. Mnoge OO ZSMS se sicer že zavedajo svoje vloge in pomena, ki ga imajo kot družbenopolitična organizacija ter tako soodločajo o tem kar je bistveno za življenje in delo v OZD in KS, šolah. Marsikje še vedno mislijo, da je dobra OO ZSMS tista, ki se ukvarja z organizacijo športnih iger, kulturnih prireditev, plesov, delovnih akcij in izletov, odločanje o ostalem pomembnem za življenje in delo pa prepustijo bolj izkušenim. Takšna miselnost je napačna in ne vzpodbuja mladih k organiziranemu delu.

Vendarle ni vse tako črno saj lahko naše sodelovanje z ostalimi DPO na ravni občine pohvalimo, nekajkrat so se le-te vključile v reševanje problematike OK ZSMS, predvsem finančne. Seveda so se nekatere DPO čutile dolžne, da te včasih »vihravi in mladostno nepremišljeni ZSMS pomagajo«, kadar le-ta sprejme sklepe ali poizkuša izvesti akcije, ki niso čisto v skladu ali celo rušijo tradicionalno predpisane norme obnašanja v tej družbi. To so morda nekoliko bolj raz-

metane misli, vendar je iz njih dovolj razvidno kaj tare mlade v Celju in nasploh, poleg tistih običajnih, sedaj že skoraj stalnih težav, v zvezi s šolstvom, štipendijami, zaposlitvijo, socialnim položajem in stanovanjsko problematiko mladih, ki so bili razvidni iz poročil posameznih organov OK ZSMS.

Kljub nakazanim perečim problemom pa delegati na slabo sklepni konferenci niso dosti razpravljali.

Delegat Doma učencev je izpostavil družbeno ekonomski položaj mladih v domovih, na kar predstavniki iz drugih DPO sploh niso reagirali. Morda so bili mnenja, da ta konferenca OK ZSMS ni mesto, kjer bi glasno razmišljali kako se lotiti tega problema v Celju, saj na takšen problem ni mogoče gledati le parcialno. Mogoče pa zato, ker tudi na razpravo delegata iz Ingrada o izvajanju vzgojno izobraževalnega procesa, povzeto iz kongresnih materialov ter delegata Zavoda slušno prizadetih, na podobno temo, vendar z njihovega vidika ni nihče reagiral.

Po ugotovitvi sklepčnosti so bile izvedene nadomestne volitve ob predhodni razrešitvi funkcije bivših članov predsedstva. Na novo smo izvolili osem novih članov predsedstva, podpredsednika in predsednika OK ZSMS. Novi predsednik OK ZSMS Celje je Duško Kos, njegov namestnik pa Zdenko Podlesnik, člani predsedstva so: Bogdan Klavžar, Monika Andrenšek, Vinko Žgajner, Dubrovka Turk, Klara Pavšer, Janja Srebot in Gorazd Kalčič.

Novemu predsedstvu želimo, da bi bilo pri svojem delu kar se da uspešno in učinkovito.

Kratki predstavitvi programa dela OK za prihodnje leto je sledil pozdravni govor tov. Medveda iz SZDL v imenu vseh DPO občine Celje.

Zdenko Podlesnik

Programsko-volilna konferenca osnovne organizacije ZSMS DSSS

Na programsko-volilni konferenci osnovne organizacije ZSMS DSSS, ki je bila 15. oktobra 1985 smo mladinci DSSS ocenili uspešnost poslovanja v preteklem obdobju, izvolili novo vodstvo in sprejeli programske usmeritve za delovanje v prihodnje.

V času od zadnje programsko-volilne konference, ki je bila 14. junija

1984, smo se člani predsedstva sestali na 10 rednih sejah, skupaj s člani izvršnega odbora OO ZS in sekretariata OO ZK sodelovali na razširjenih sejah delavskega sveta DSSS (obravnavo periodičnih obračunov oz. zaključnega računa) in treh skupnih sejah družbenopolitičnih organizacij DSSS, ko je šlo za razprave o spremembah in dopolnitvah naših samoupravnih splošnih aktov in za izoblikovanje ocene o družbenopolitični primernosti kandidatov, za prevzem razpisanih del s posebnimi pooblastili in odgovornostmi.

Skladno s programskimi usmeritvami ZSMS in sprejetimi akcijskimi programi, smo precej časa namenjali:

- študentski politiki,
- stanovanjski problematiki,
- problematiki pripravništva,
- nadomestilom v času bolezenske in porodniške odsotnosti,
- izobraževanju ob delu,
- idejno-političnemu usposabljanju mladih,
- vključevanju novozaposlenih mladincev v delo OO ZSMS,
- aktivnosti mladih pri delu v samoupravnih organih, delegacijah in drugih družbenopolitičnih organizacijah,
- aktivnostim na kulturnem in športnem področju, ter prostovoljnem mladinskem delu...

V razpravi smo ocenili, da je bilo naše delovanje v preteklem enoletnem obdobju uspešno, čeprav smo imeli velike težave zaradi nenehnih zamenjav v članstvu predsedstva in še vedno premajhne aktivnosti večjega števila mladih DSSS.

Programske usmeritve za delovanje OO ZSMS DSSS v prihodnje nas obvezujejo, k še večji aktivnosti, saj naj bi z našim delovanjem posegali na vsa področja, ki se odražajo v družbeno-ekonomskem položaju mladega delavca.

V novo vodstvo OO ZSMS DSSS so bili izvoljeni:

- Milena KRIZMAN – predsednik
- Leonida STERNAD – sekretar
- Valerija JORDAN – referent za kulturo
- Helena KODRIN – referent za šport in rekreacijo
- Saša SENIČAR – referent za obveščanje
- Ivo LEVEC – referent za SLO in družbeno samozaščito
- Branko POLAK – referent za idejno-politično delo
- Tina KONKOVIČ – referent za MDA.

Štefanija KOZMUS pa bo odslej mentorica osnovne organizacije.
Leonida Sternad

ŠPORT IN REKREACIJA

Prvi trnek Aera '85

Zadnjo soboto meseca avgusta je komisija za šport in rekreacijo s pomočjo delavcev TOZD Kemija Šempeter izvedla 14. ribiško tekmovanje za prvi trnek Aera. Za naslov prvega ribiča Aera '85 se je potegovalo 62 delavcev, ki so se v lepem vremenu zbrali ob jezeru Preserje.

REZULTATI POSAMEZNIKOV:

Mesto

1. Gusti Maček
2. Milan Seničar
3. Roman Ramšak
4. Bernard Mauer
5. Bernard Vlahinič
6. Ivan Žohar
7. Jure Godec
8. Jože Cotič
9. Matjaž Papler
10. Jovo Kovačevič
11. Rudi Pur
12. Maks Nidorfer
13. Dani Knific
14. Anton Grobler

15. Matej Maček
16. Marjan Poznič
17. Franc Bosina
18. Alojz Rojšek
19. Drago Pušnik

	Rib	Točk
Grafika	4	1350
Grafika ST	2	1120
Kemija Šemp. I	36	1100
DSSS	12	1075
Jasnit I	1	825
Kemija Šemp. I	2	675

DSSS	2	575
Kemija Šemp. IV	15	550
DSSS	10	425
Jasnit II	1	350
Jasnit II	11	325
Grafika ST	9	275
AC II	1	275
Kemija Šemp. II	1	210
Grafika skladišče	3	125
AC II	2	75
Grafika	1	75
Kemija Šemp. VI	1	75
Grafika	1	60

REZULTATI EKIP:		Točk
1. Grafika – starejši		2745
2. DSSS		2075
3. Kemija Šempeter I		1775
4. Jasnit I		825
5. Jasnit II		675
6. Kemija Šempeter IV		550
7. AC II		350
8. Kemija Šempeter II		210
9. Grafika		135
10. Grafika skladišče		125
11. Kemija Šempeter VI		75

Letne športne igre grafičnih delavcev

28. septembra so v Ljubljani delavci ČGP Delo izvedli letno rekreacijsko srečanje delavcev grafične, založniške in časopisno-informativne dejavnosti Slovenije, ki se ga je udeležilo 18 delovnih organizacij.

REZULTATI

NOGOMET – člani

1. Delo
2. Pomurski tisk
3. Tiskarna Novo mesto
5. Aero

NOGOMET – veterani

1. Delo
2. Večer
3. Aero

ODBOJKA – moški

1. Aero
2. Večer
3. Cankarjeva založba

ODBOJKA – ženske

1. Aero
2. Soča
3. Delo

KOŠARKA – moški

1. Mladinska knjiga
2. Delo
3. Aero

BALINANJE

1. Ljudska pravica
2. Tone Tomšič
3. Delo
6. Aero

NAMIZNI TENIS – moški

1. Delo
2. Aero
3. Ljudska pravica

NAMIZNI TENIS – ženske

1. Delo
2. Aero

ŠAH

1. Tone Tomšič
2. Delo
3. Večer
4. Aero

KEGLJANJE MOŠKI

1. Tiskarna Slovenija

Schafer Sašo	402
Žitnik Vito	364
Urbanc Jože	431
Jesih Polde	448

2. Delo

Križaj Marko	380
Urbanc Bogo	389
Stružnik Lado	403

3. Aero

Beljanc Franc	423
Kranjc Peter	401
Nidorfer Maks	384
Urh Alojz	426
Ocvirk Zdenko	371

KEGLJANJE – ženske

1. Aero

Urh Magda	400
Grobelnik Mira	420

2. Mladinska knjiga

Kirbiš Meta	342
Fortuna Tatjana	392

3. Večer

Hrovatin Meta	359
Gorišek Danica	351

STRELJANJE – moški

1. Pomurski tisk

Tkavc Jože	172
Zagoričnik Danilo	169

2. Aero

Grčar Milan	157
Glavan Cveto	169

3. Tiskarna Ljubljana

STRELJANJE – ženske

1. Večer

Povše Berta	175
Ribič Milena	138

3. Kočevski tisk

Predstavniki Aera so se z vsem srcem borili za čim boljše uvrstitve v vseh disciplinah

VRSTNI RED DO:	točk	6. LJ. PRAVICA	128	13. KOČ. TISK	38
1. DELO	291	7. T. TONE TOMŠIČ	119	14. SOČA	32
2. AERO	285	8. GOR. TISK	97	15. JOŽE MOŠKRIČ	30
3. ML. KNJIGA	215	9. TISK. LJ.	78	16. TISK. N. MESTO	25
4. VEČER	180	10. UČNE DEL.	57	17. ORBITAL	23
5. POM. TISK	152	11. TISK SLOV.	56	18. CANK. ZALOŽBA	19
		12. KM. GLAS	47		

Peter Svet

KULTURA IN USTVARJALNOST

Razstavljali so naši likovni amaterji

V začetku junija je komisija za kulturno in zabavno dejavnost priredila razstavo likovnih del naših delavcev – likovnih amaterjev, ki je bila letos že šestič v Muzeju revolucije Celje. Razstava je bila odprta en teden, ogledalo pa si jo je 1286 obiskovalcev.

Vendar je bila letošnja razstava nekoliko drugače zastavljena kot v prejšnjih letih, saj je z našimi amaterji razstavljaval tudi gost iz Beograda Dragiša Čosič, ki je sicer učitelj likovnega pouka na eni od beograjskih osnovnih šol, v prostem času pa slika akvarele.

Omeniti velja, da je Dragiša Čosič že večkrat samostojno razstavljaval, pa tudi v skupinah v več mestih v Jugoslaviji, razstavljaval je pa tudi v naši DO v Kocenovi ulici, kjer so njegove fantastične podobe rib in drevesnih krošenj krasile prostor kar štirinajst dni.

Omenimo naj še to, da so naši likovni amaterji z novim pristopom – s sodelovanjem izven naše delovne organizacije, dosegli novo kakovostno raven svojega delovanja.

In zdaj k razstavljavcem. Večino ljubiteljske likovne umetnosti že poznajo, saj so njihovemu likovnemu udejstvovanju lahko sledili že več let. Vendar želimo opozoriti na njih – kot likovne ustvarjalce, ki želijo s svojim prizadevnim delom popestriti in polepšati življenjsko okolje sebi in vsem, ki jih imajo radi.

Svoje skulpture je razstavljaval LOJZE PONGRAŠIČ. Lojze je v svoji dolgoletni kiparski dejavnosti preizkušal moč svojega dleta v najrazličnejših materialih. Ustvarjal je iz kovin, v kamnu in lesu. Na letošnji razstavi je predstavil opus portretov, ustvarjenih v mavcu, z novim zanosom in novo izrazno močjo, ki je je Lojze poln. Včasih se lahko vprašamo, od kod mu tolikšna moč in ustvarjalnost. Obiskovalci razstave smo lahko opazili, da se Lojze neprestano izpopolnjuje in sprejema novo znanje z veliko željo, to pa se močno zrcali v neprestani kakovostni rasti njegove ustvarjalnosti.

VINKO MAUH se je predstavil nekaj novih oljnih slik. Zvest je ostal krajini, saj mu ljubezen do narave zapolnjuje velik del njegovega življenja.

LUDVIK GAJŠEK je predstavil serijo čudovitih slik v akrilnih barvah, ki močno spominjajo na grafike. Podobe predmetov in utrinkov iz narave so na njegovih slikah združene s fantazijo in tvorijo čudovite barvne kompozicije.

JURIJ GODEC je v svoji nenehni želji po novem znanju iz likovnega področja in z novim zanosom predstavil vrsto čudovitih slik z akvarelnimi barvami.

Jure je doslej svoja likovna dela večkrat razstavljaval tudi samostojno in s tem dokazal, da kakovostna raven njegove likovne ustvarjalnosti raste.

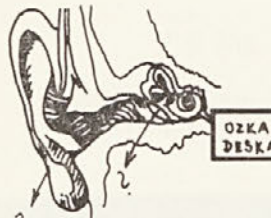

Mlada ustvarjalca iz Šempetra SANDI KOT in MARJAN POTOČIN sta predstavila vrsto slik s tušem. Eksperimentirala sta z barvo, izrazom in materialom. Zelo zanimivo.

Naši likovni amaterji, čeprav izhajajo iz različnih delovnih okolij sicer delajo: Lojze Pongrašič kot vzdrževalec, Vinko Mauh pri mlinu za pripravo barv v obratu barv, Ludvik Gajšek kot tiskar v Grafiki, Jure Godec kot diplomirani inženir – koordinator razvoja ter Sandi Kot in Marjan Potočin v obratu selotejpa, težijo vsi k istemu cilju.

Svoje in naše življenje želijo popestriti z bogastvom likovnega ustvarjanja. DR

		IZLOČEK SLUŽNIC	ITALIJAN (ZANIČLJ)	TOLAZBA	GRİČEJJE VZHODNI SLOVENIJI		MALO-PRIDNEŽ	SLIKARKA KOBILECA	ZVER IZ RODU HACK	NAŠA TOVARNA UR	BIVŠI FINSKI UJODITELJ (URHO)	ALPIN. REŠEVALNE SANI
VERGILOV EP		MAMILO				Ž.IME	OBLIKA Ž. INENA					
NIH-AUTO-MOBIL. INŽENIR (KARL)			VESOLJ. CENTER V ZDA ZORANA ŽENJA			ŠAH-VELE-MOŠTER (BORJA)	POSTAVA ŽIVOT		ALMA KARLIN			VINOROD. RASTLINA
OŠEBNI ZAJMEK			JAVNI PRAV. OZ. POSREDOV. PREGIV. MEBRCA						HLADE-TINA	OLIVER TWIST	MESTO V S-FRANCIJI	
HRV. SKLAD. (BLAGOJE)				ZEMELJ. PLIN GENERAL AVŠIČ				DOLINA	NACIN UMETNI. IZRAŽANJA			
ŽELEZU PODOBNA KOVINA (ZNAK NO)					SIRSKI UJODITELJ DOMAČA ŽIVAL				ZIDNA OBLAGA ŽENSKÉ KOPALKE			
MALIK			ALBIN PLANINC SKRTANJE		GL. MESTO UZBEŠKE SSR	KANAD. PROVINCA	OKROGLINA PERNATA ŽIVAL					
ZDRAVILIŠČE PRI BREŽICAH											SL. SLIKAR (BOŽIDAR)	ORBAŠNA CUETICA
	POBURALCI NARČOČNE	STAROPERZ KRAJ		PRAVOSAV. GLAVNI DUHOVNIK ŠTEVNIK				PTICA UJEDA MESTO V ISTRJI				
		ZNAČILNI PREDSTAVNIK VRSTE	PIJAČA		KAČJI SAHEC KRMILNA RASTLINA					ZIHSKI ŠPORTNI REKVIZIT	KUTINA ZHAGA PRI SAHU	
OTOZEN TONOVSKI NACIN			MOCNA ZACIMBA				SL. AKA-DEMİK (JOSIP) UJEBRO MALAVI					
GLASB SOSS			GOROVJEV ITALIJI ULOMELJ. ŠTEVILO						DOMAČA ŽIVAL NASPRO-TOVANJE			
PREBIVALEC OŠEBNIH PRAVE				TRDNOST. STABILNOST KRAJ PRI LJUBJANI								
MORSKI MEHKAŽEC					NERAZA RITEM	VRETA ŽITA VRETA ŽITA					ZENSKO POKRIVALO PRI NAROD. NOSI	SL. SLIKAR (ALBERT)
					OBLIKA STEBLA BARVA KOZE			SLOJ				
			NADSTROPJE	LOCO CITATI				OBOD SLIKE				
	AMERICIJ	KOŠČEK CELOTE										
	POUDAREK, NAGLAS									SESTAVIK JANEZ KORENT	PODOBA GOLEGA TELESA	
												

Za nagradno križanko št. 4 smo to pot prejeli 132 rešitev. Žreb je nagrade razdelil takole:

1. nagrada – 600 din – Olga PETERNEL – DSSS
2. nagrada – 400 din – Alenka KOLAR – DSSS
3. nagrada – 200 din – Franc BRDNIK – TOZD Medvode

Izrezke z rešitvijo nagradne križanke št. 5 in 7 pošljite na naslov: Kadroviski in splošni sektor AERO Celje, Čuprijska 10, Celje. Na kuverto napišite: NAGRADNA KRIŽANKA. Pri žrebanju bomo upoštevali pravilne rešitve, ki bodo v našem uredništvu do 15. novembra 1985.

Velje - skladisce
D-Per

452/1985

1119854097.6/7

COBISS •

OSRENSKI KNJ. CELJE

OSRENSKI KNJ. CELJE

